

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.—Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1.—Kiêm-sắc-bổ-huôn (Trị bệnh đờn ông suy nhược) Mỗi ve giá	2\$ 00
2.—Phụ-khoa Kim-phụng-huôn (Đờn bà huyết hư khi suy) Mỗi hộp 2 huôn giá.	1 00
3.—Hóa-dâm-chỉ-khái (Trị bệnh ho) Mỗi gói giá	0 15
4.—Nhi khoa căng-cơ-táng (Trị bệnh con nít) Mỗi gói giá	0 25
5.—Thần hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh) Mỗi gói giá.	0 16
6.—Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích) Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7.—Suru-độc-linh-dược (Trị bệnh hoa liễu) Mỗi ve thuốc nước và thuốc huôn giá.	3 00
8.—Thần hiệu nhân-dược-thủy (Trị bệnh con mắt) Mỗi ve giá.	1 00
9.—Thanh-tạng-huôn (Thuốc xổ) Mỗi ve giá	0 40
10.—Phong tháp cao dược (Thuốc dán trị các chứng bệnh phong tháp) Mỗi miếng giá.	0 20
11.—Sanh-phát-bá-thảo-giư (Thuốc nước xức cho nước tắm) Mỗi ve giá	0 30
12.—Bạch-trực-cao (Trị các chứng bệnh đau lậu) Mỗi ve giá	0 60
13.—Bạt độc dược cao, (Trị bệnh Ung-thư u-nhot, ghê chốc) Mỗi ve giá	0 30
14.—Trần-châu phân (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi) Mỗi gói giá	0 35
15.—Tê sanh dược thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chới nước và thời-khí) Mỗi hộp giá.	0 10
16.—Bạch thọ giư (Dầu bạc hà) Ve nhỏ giá 0\$ 25, ve lớn.	0 40
17.—Tiếng dược cao (Trị bệnh lạt) Mỗi thò giá	0 20
18.—Châu phách sanh cơ tắng (Trị các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
19.—Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc) Mỗi ve giá.	0 20
20.—Nha thông dược thủy (Trị bệnh đau răng) Mỗi ve giá.	0 20
21.—Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm) Mỗi gói giá.	0 06
22.—Vi-tê-sanh trật dả huôn, (Hoặc te duy, hoặc dânh dấp) Mỗi hộp giá.	0 50
23.—Dầu Essence de Menthe hiệu Nhi-thiên-Đường. Mỗi ve giá.	0 25
24.—Vạn ứng phật đơn (Trị bệnh nhức đầu đau bụng tức ngực) Mỗi gói giá.	0 10
25.—Dầu dầu khâu (Nhứt dầu nóng lạnh xô muối) Mỗi ve giá.	0 10
26.—Bông gòn thuốc (Dó bó rịt ghê) Mỗi gói là.	0 20
27.—Mộng-tiên-trà (Trà bổ 4-phiện) Giá mỗi gói là.	1 50

Bổn-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tề nhân, cho nên chẳng ngại hao tốn bạc ngàn mà in ra này muôn cuốn Dược tánh phục pháp (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thư xin, thì Bổn-đường lập tức gởi liền, chẳng hề sai sót.

Saigon Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.
Tirage: 1.000 exemplaires.

Le Directeur-Gérant NGUYỄN-CHÍNH SẮT

Ng. Ch. Sắt

NÔNG-CỎ MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce
PARAISANT LE JEUDI

17e ANNÉE
NĂM THỨ 17
Ngày 24 Octobre
1918

農 賈 茗 談

Số 86
Ngày 20 tháng chín
năm Mậu-Ngũ

MỖI TUẦN ĐĂNG BẢO NGÀY THỨ NĂM

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG Một năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 ABONNEMENTS France et Colonies Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00 <i>Les abonnements sont payables d'avance</i>	Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sắt Đại-biểu: Đặng-thức-Liêng. — Nguyễn-viên-Kiều	PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES La ligne de 0=065 de large... 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait. RAP BAO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bổn-quản mà thương nghị.
--	--	--

Direction, Rédaction et Administration: 157, rue Catinat.— SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng tiền trước

附	SOUSCRIVEZ A	義
借	L'EMPRUNT NATIONAL	民
國	Nghĩa dân nên mua	必
債	giấy quốc-trái	宜

附	SOUSCRIVEZ A	義
借	L'EMPRUNT NATIONAL	民
國	Nghĩa dân nên mua	必
債	giấy quốc-trái	宜

MỤC LỤC

1. Khâm-mạng Tổng-thống Đông-Dương Toàn-quyền Phủ.	8. Quốc-trái Hà-nội.
2. Thánh-dụ.	9. Lời rao đấu giá.
3. Lý tài dư luận.	10. Minh tạ lương-y.
4. Hí tin.	11. Ái-quốc ca.
5. Thế-giới tân văn.	12. Vải lời cảm tạ.
6. Đông-Dương thời sự.	13. Ký giff Lê-Sum.
7. Một cuộc vui.	14. Đông-Dương tổng thống.
	15. Túc-Kiều.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-TRUNG-HUÂN

Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kinh, 2° sanh-dế mà thôi. Nên bề muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho được, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cầm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng gin lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huân để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều dùng đều hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con dễ cháu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai báo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

- Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
- 1- Đường-kinh hoặc trối, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
  - 2- Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt;
  - 3- Đường kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen lấm;
  - 4- Khí huyết đều hư, đường kinh không có;
  - 5- Hoặc đường kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;
  - 6- Đường kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
  - 7- Thân thể chẳng yên, xây-xâm mặt mày, hạ uống không tiêu;
  - 8- Đau lưng, mỗi cơn, vàng mắt, òm gáy;
  - 9- Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoai hoai;
  - 10- Khí huyết khô khan, hoặc là-nhạo không ra.
- Ngày uống, mỗi ngày phải uống 4 huân, uống

với nước trà. Còn đôn-bà để thì phải dùng nước để con nít mà uống với thuốc.
CỬ XIN: Những đồ sống-sít, lạnh lẽo, cũng là để rang-nướng nóng nẩy, độc-địa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 huân, giá là..... 1 \$ 00

Tổ sanh được thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiên cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tân hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Bồn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần hiệu chữa trị các chứng kể ra sau này:

- VỀ các chứng ban,
- Bổn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh nhức đầu,
- Thối chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mùa yã,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trắng phong trúng dâm,
- Bất tỉnh nhưn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kiết dâm,
- Nhứt môi cũng minh,
- Tinh thần bủi hoai,
- Trắng thổ phát nóng,
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chướng tiêu hoá,
- Đi ghe đại sống,
- Sơn phong chanh rét,
- Đu ngựa nổi sần.

CÁCH DÙNG: (Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn, Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. — Con nít chưa đầy 3 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.
Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 \$ 90

Nhị-khoa-cảng-cơ-táng

Chỉ trị con nít cấp mạng kinh phong, cũng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:
Cảm mạo phong hàn, mủn nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chẹn con mắt lác liên, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bắt tỉnh nhưn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột đau thối, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khó-điêm và giựt tay giựt chơn, đường đại huật bón, hoặc miệng móm khó khàn lại hay khấc nước, ấy là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mưa, khi yã rút tay, rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, òm gáy khô khè, ọc sứa, ăn uống chẳng đặng, khấc có nước mắt, đôn-ghò con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tốt, tay chơn lạnh ngắt, rớt lác chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 1 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 gói. Con con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trẻ đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trước cao

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gât, lậu mả, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết, chảy ra dầm dề cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trẻ đặng các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng.
Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 90

LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÀU

Số 84-92, đường Espagne SAIGON

Tiệm Lục-tỉnh-khách-lầu, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY

là rượu nhứt hảo hạng

Trại thợ mộc hiệu Lục-Long ở Nguyễn-long-Thảo ở tại chợ Lát-thiều

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ hàng ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; hàng ăn chế kiểu từ linh (long, lân, qui, phụng), hàng lâu cửa cường 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và hàng ăn mặt đá; hàng tròn một cột xây, chường chạm tam lần từ 1m55, có từ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tày, hàng rượu (table d'apéritifs), hàng khách (table de salon), hàng viết (bureau) hàng rửa mặt (table de toilette) hàng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền, tủ thờ căn, biển liềm, thanh thờ kiền và sơn thủy, chứt đồ, chứt vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâm, và có đủ thứ đồ tiện, những là chường đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, hết thảy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời tron lén, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một cái tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có cả.
Kính xin chú-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sang, hoặc là để món chi chường đẹp trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG-THAO,
Chủ trại kinh doanh.

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng Quý-khách đặng rõ: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-su và bằng đá cẩm-thạch để mộ, vân vân... Giá rẻ đồ tốt mà làm mau, nếu quý-khách ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thơ lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng, thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRẦN-DUY-BINH
Graveur
Số 2, rue Catinat, 89. — Saigon

Thuốc Cam-tích này tại tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG ở tại đường Canton số 38 Chợ-lớn có bán, hay làm; liệt-vị có con mà bị bệnh Cam-tích cũng nên gửi đến đó mua về cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm liền.

GIA: Mỗi gói 10 bánh... 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh... 0 \$ 90

TIỆM

Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mượn đến khí-đồ (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tở, kỳ-yên, tân-gia, hạ-thọ.

Khẩn đên bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contơ remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-HANH
cần khải.

CÁO BACH

Chúng tôi mới mở một tiệm tại đường d'Adran, môn bài số 110 (ngăn trước Tòa Tân-đảo, hiệu là Tân-phát Long, để sửa: Đèn Tito-Lauri và đèn Manchons, xe máy, tủ sắt, máy đánh chữ, máy lát và sửa đồng-hồ, vân vân. Lại cũng có bán: Manchons, Carbure và dầu Essence đủ thứ.

Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi.

Mỗi khi quý-quan có đám tiệc chi mà muốn chường đèn trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lành làm được, miễn là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vậy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC
110, Rue d'Adran
Saigon.

Thơ vạy mới phải

Mới nghe qua cái ĐỀ-mục cuốn thơ, ai cũng cho rằng lạ, chứng mua về mà đọc thì mới biết rằng hay, kỳ vạy anh em cũng nên mua một cuốn mà xem, thì mới biết vì sao mà đặt tên nó là thơ VẬY MỚI PHẢI?

Giá mỗi cuốn là..... 0\$10

Tại Saigon mấy nhà sách đều có bán, tại quán NÔNG-cô-MIN-ĐAM Saigon và quán Đại-việt-tập-chí Long-xuyên cũng có bán.

CỦ' GIÁ VÀ CỦ' TRÀM

Kính cùng Lục-châu chư quân-tử rỏ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Căc-công-Trâm và Căc-công-giá, dài vắn nhỏ lớn, đủ thứ đủ hạng, để dùng mà âm nhen nhà, hay là đóng cờ cũng được, như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thì nào xin viết thư cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vị.

Nay kính TRẦN-TẤN-TÀI Marchand de bois à Rachgia.

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH-SANG

đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang gare xe lửa Saigon-Govap tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xe máy, đèn essence và đèn alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, miễn kỳ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông.

Hồnn-nhệ-Kt.

NAM-KỶ CHỈ CUỘC CÔNG-TY

Lò làm giấy Nam-kỷ hiệu là: Nam-kỷ chỉ cuộc công-ti, nay lập đã gần thành rồi, nên kể từ ngày nay đã khởi sự mua các thứ giấy lộn và giẻ rách. Lục-châu như ai có giấy lộn bất kỳ là giấy chi, hoặc giẻ rách như là giẻ, vải, giẻ lùa, thì công-ti đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1. Giấy lộn mua 2\$00 mỗi 100 kilos.
2. Giẻ rách lộn lạo mua 3\$00 mỗi 100 kilos.
3. Giẻ rách trắng hết mua 4\$00 mỗi 100 kilos.
Trừ ra nỉ và giẻ đen thì không mua.

Như ai có các thứ giấy lộn và giẻ rách đã nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ti tại Saigon, đường d'Adran, số 28 mà bán, thì sẽ có người Đại-lý mua cho.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE

« Michel THO »

98, Rue Catinat - Saigon

Tiệm bán nón, dù, gậy cầm tay, áo và xà-bông thơm, phấn thoa mặt, vở, giấy lưng giá, đường Catinat số 93, ngay nhà in và bán sách của ông C. ANDRÉ ET FILS (Imprimerie Librairie Commercial) có phòng hút tóc sạch sẽ, giá rẻ.

Lành in các thứ sổ, sách, cần dùng trong Làng, Tổng, bán sách vở cho học trò, mực viết v.v. bán thơ, truyện đủ thứ, sửa máy may máy viết các hiệu.

Lục-châu quân-tử muốn mua món chi, tiệm tôi không có tôi cũng sáng lòng mua đùm cho có mà gửi chẳng nề công.

Michel LÉ-VAN-THO.

DAU ESSENCE HAY LAM

Dầu Essence de Menthe của ông Lương-Y Vi-tê-sanh chế ra, khử độc hay lắm. Bất kỳ nam phụ lão ấu, có đờm, có phong, hoặc cảm mạo phong sương, nóng lạnh, số mũi, nhức đầu, đau bụng, hoặc bị kinh phong, thầy đều dùng được, trong uống ngoài thoa rất nên thần hiệu.

Tại tiệm Nhì-Thiên-Đường Cholon có bán.

GIÁ: { Mỗi ve..... 0\$25
Mười ve..... 2 40

CÓ MỘT MÌNH HANG

DENIS FRÈRES

làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội cõi Đông-Đương mà thôi.

NÔNG-CÔ-MIN-ĐAM

KHÂM-MẠNG TỔNG-THÔNG ĐÔNG-DƯƠNG

Toàn-Quyền Phủ

Hỡi người Nam ta:

Nay thiên-hạ mới hầu đặng rửa hờn về những tội ác quân Allemands làm ra. Đã giao chiến lần sau hết mà quyết phân thắng phụ, thì ắt chẳng còn bao lâu cũng tan cuộc giặc kinh khủng này, đã bốn năm trường làm cho những trăm vạn người đổ máu ra linh lảng. Quân Allemands nó đã gây nên cuộc sát lục gớm ghiếc này, thì nay nó đã khởi đầu mà đến tội. Lại khắp cả hườn cầu các nước đã chấy ngứa cam khổ vì xôn xang lo sợ phải làm nó lệ, nay thấy hầu mở cuộc giảng hoà nên hữu ích, rất thuận lợi cho quyền tự do của vạn quốc, chẳng khác chi như mặt trời ló mọc rạng ngời, bao nhiêu sợ hãi nghi ngờ đều thầy tiêu tan, thì nước nào cũng đều há hoi cả máng đặng nhẹ nhàn.

Thần thánh trận dác sần tới mây ngon cờ Đại-pháp và các nước Đông-minh, chẳng có thể nào mà ngăn cản đặng. Luôn ba bốn tháng nay, trong địa cảnh Đại-pháp, mỗi ngày chiến đấu thì đều là một độ khải triển rực rỡ cho chúng ta cùng các bạn Đông-minh vinh diệu tranh hoành theo ta. Mỗi ngày, đầu quân Allemands có khăn cự trời chệt, thì chúng ta cũng phá tan một đoạn lũy giăng chúng nó đã thiết lập đường như lưới sắt, để mà ngăn trở chằng cho chúng ta qua lọt. Mỗi giây, mỗi phút chúng ta đều có phá tan chiến hào và đốn lũy chúng nó. Bình chúng nó hàng đầu ta trọn những cơ. Chúng nó chạy mà bỏ lại cho ta đầy đầy những súng lớn và cả đờ binh cụ. Nội trong ba tháng mà ta đã bắt sống đặng gần ba mươi vạn binh của chúng nó, lại lấy được hơn ba ngàn súng lớn và đờ binh khí rất nhiều cho đờn đờn còn chưa kiểm điểm đặng.

Chẳng phải nội bên Đại-pháp mà thôi, song vẫn khắp trong Phương-tây và bên Phương-Đông cũng vậy, quân Allemands cũng bị đờn phải thất bại. Bất kỳ là đầu, thì Đại-pháp và Đông-minh cũng đều đánh vỡ tan chúng nó thâu và hời các thành lớn chúng nó đã xâm chiếm. Nào là bên Belgique, bên Italie, bên Serbie, bên Macédoine, bên Asie Mineure, thì mỗi ngày chúng ta đều thắng tới, còn quân Allemands đều phải chạy dài, bỏ những thành-thị là nơi chúng nó đã sát nhọn, trộm cướp và đốt phá mà hành khổ nhơn dân. Ấy đó, người Bulgares là kẻ đồng cừu cùng chúng nó, thì nay đã hàng đầu và qui gởi mà cầu hòa.

Bởi vậy, quân Allemands biết mình phải thua và hiểu rằng chẳng còn phương nào mà thoát khỏi gia hình, cho nên chúng nó mới ướm thử mà gạt chúng ta một lần sau rốt nữa, sử cho nước Autriche giảng ước cầu hoà.

Nhưng mà các nước Đông-minh đều trả lời y theo một lẽ ứng nên hồi đáp. Chẳng phải phạm sự Allemands mà đặng nghỉ định chương trình hòa ước. Chẳng phải chúng nó đặng định hòa khoản mà gán cho ta, song vẫn phạm chúng nó là ta định sao thì nó phải vâng chịu vậy. Vì muốn đáp lại cho những khoản cầu hòa gian xảo giả trá ấy mà nay Đại-Pháp mới quyết làm cho nên cuộc Quốc-trái này nữa, để mà tỏ cho chúng nó hiểu mình chỉ độc cứ việc chiến đấu cho tới cùng, cho đặng toàn thắng, bởi vì có toàn thắng thì mới thiết định hội thắng binh trong thế giới đặng, mới hòa hảo thành thiệt bên vững lâu dài luôn luôn đặng. Hòa hảo như vậy mới thiệt chắc chắn vì bởi vạn quốc đều đặng độc lập tự do. Phải làm sao tự hậu cuộc thắng binh cần kíp cho nhơn-quân chẳng còn có phải bị tộc chường này, hay là đờn đờ Vương nào tham cách bức mà ép cả hườn cầu phải tưng

ngược chánh của mình. Ngày ngày mà Allemands thịnh hòa là phe quân-chê chúng nó đã nhọc nhằn mồn sức, cho nên mới tìm phương mà cầu cho đặng an bình đình tạc, ngõ hầu có điều dưỡng nhuệ khí, tu chỉnh cang qua, rồi sau sẽ thừa cơ tái đồ xâm phạm.

Ay vậy thì chẳng nên cho vậy. Phải nhứt định cho xong bấy giờ. Phải làm sao mà cứu thể gian cho khỏi đều thông sở và bạo tàn vì một cuộc chiến tranh khác nữa. Đã giao trận lỡ rồi thì phải phân thắng phụ cho xong. Phải đánh cho tới toàn thắng, là đều ta vẫn chắc rồi, thì mới giải cứu nhơn quần. Ay là đều Đại-pháp khuyên ta như vậy. Ay là đều các nước Đông-minh thấy lại nhất ta. Ay là đều tướng sĩ anh hùng xông trận, dột pháo hoành liệt khùng khiệp, mà cang dăm đồng được một cách hườn vô đều kinh dị, thì cũng cã tiêng dỏi lại cùng ta. Bởi vậy cho nên trong mấy ngày ấy thì bên Đại-Pháp cả nước đều vấy đoàn kéo tới cửa thâu kho bạc mà đóng tấ sô bạc để dùng đúc súng và chế khí giới cần kíp trong trận quyết thắng phụ lán sau hết.

Còn Đông-Dương ta, vẫn là cao nghĩa quân đại, dăng mặt là con Đại-pháp, thì cũng phải cứ hành như bên Mậu-quốc: Nào là người Pháp, nào là người Nam ở đây đều hiệp đồng một chí, dộc toàn thắng trận, cũng như đồng tâm đồng chí về việc công cộng ích lợi thì dền ngày cũng kêt đoàn kéo nhau đi như năm ngoái, mà nạp tiến quyền, để hầu thú hộ quê hương. Bên Đại-pháp và bên Phương-Tây nơi chôn chiến trường vinh diệu, thì người Pháp, người Nam, ở Đông-Dương mà sang, đều cũng đổ máu lộn chung cùng khắp xung quanh Mậu-Quốc tỵ như đồng bào huynh đệ. Chiến sĩ Nam, đã đồng được đảng hoàn ra tinh nguyện từng chinh, thì mỗi ngày cũng đồng sự cùng anh em Đại-Pháp, hằng lo phận sự hết lòng đồng cảm, rồi chẳng bao lâu đây trở về ngực đeo quân-công bài vinh diệu thì tự nhiên cha mẹ đều cảm động tự đắc cũng dăng. Trong lúc đồng bào ta thung dung tựa nghĩa mà ra chịu lán tên mũi đạn, thì ta lại đặng an nhàn mà tọa hưởng trần cam, khỏi bề thông khổ hung tàn nơi chiến địa. Cũng vì muốn giữ cho ta yên ổn như vậy, cũng vì muốn phòng ngự ngày sau trong nước Nam, Trung-kỳ Bắc-Kỳ và Nam-kỳ cho đặng cứ dờ dờ cường thịnh, hưởng phú túc phước hậu chẳng chút động lay, mà hết cả những người đồng cảm ấy, là Đồng-bào của ta, mới tranh hoành một cách anh hùng như vậy. Nếu người ta đã làm phận sự người ta, mà mình không lo phận sự mình, thì chẳng mình cam sĩ nhục. Phận sự chúng ta là phải giúp người ta tiến bạc, lo chạy cho người ta có khí giới, có súng lớn, có thuốc đạn, ngõ hầu phá tan quân nghịch cho chóng hơn thắng trận cho mau hơn và trở về với vườn ruộng ông bà cho kíp hơn nữa. Lúc ấy người ta mới đặng vui vầy cùng chúng ta mà lo làm ăn yên ổn, lo cho Đông-Dương đặng phú cường hơn nữa, vì ngày sau ắt là tiến trình viên đại, nơi nơi đều phong nam tọa hưởng công chánh an ninh.

Ay vậy thì mỗi người, từ kẻ hàng vi cho tới kẻ phú túc hơn hết, đều ra làm phận sự: mỗi người đều lạc nguyện, sức mình nổi bao nhiêu cũng đem ra tấ hết. Chẳng phải là cho vay dặng mà thôi. Mà là vẫn làm dặng một việc chỉ khỉ lại thêm tội mực vinh diệu. Ấy cũng là tiên phòng việc phước phận và thung dung cho con nhà Annam về sau. Ấy là tổ đầu ân nghĩa cùng Đại-Pháp có công bảo hộ biên bờ văn hóa ra khắp cõi này. Ấy lại nữa là bảo hộ tánh mạng con nhà Annam ra từng chinh bên kia, vì có súng lớn lấy tiền triệu của ta gởi sang mà đúc thì ắt là đồng bào ta đặng hộ vệ khá hơn.

Trong nhà người Nam nào, cha hay là mẹ có mà chỉ một bên bàn thờ ông bà, đạo bằng cấp quốc-trái đồng khuon, thì cái đầu vinh diệu cực phẩm nó chiều rặng người.

Bởi vậy cho nên bốn chức có lòng trông cậy hết cả người Nam như người Tây vậy, và hết cả những người Phương-Đông cùng ngoại-quốc kiều cư tại Đông-dương, đều nhờ ân trạch Đại-pháp bảo hộ, sao cũng thủ nghĩa mà phụ tá khai-hoàn-quốc-trái.

Quan khâm-mạng:
Albert SARRAUT.

APPEL EN FAVEUR DE L'EMPRUNT

Ordonnance de sa Majesté KHAÏ-DINH
du 10 Octobre 1918

THÁNH-DU

Nay Nhà-nước Bộ-hộ dùng binh phục thù, phàm các nước Đông-minh đều hết lòng nghĩa vụ, còn nước mình với Bảo-hộ là đầu đốn quan hệ với nhau, nên giúp của giúp sức, để diệt cho hết lũ nghịch ấy.

Trong ba năm nay mấy lần dân trng mộ hơn mười vạn người, mà giúp việc quốc-trái chỉ một lần mà thôi, gần đây được tin được thắng luôn luôn, đudi giặc Phô ra ngoài cõi cũng có ngày d'ết hết được nó, sớm nên công lớn, nổi tiếng trong Hoàng-cửu.

Người nước ta trên từ quan liêu dưới đến sĩ-nông-công-thương, ai có của dư ấy nên thừa lúc này đem cho Nhà-nước vay thời mình đã đặng lợi tức, lại có tiếng vinh, chẳng hơn như kẻ bĩ lán để vàng trong rương sao.

Vả chữ ân với chữ nghĩa, khó được gồm hai, như một việc này làm dặng, là trông nom cho nhau, giữ gìn cho nhau, rứa là ơn nghĩa đều đủ trọn vẹn cả. Tưởng là ai ai cũng biết mà vui cả. Nếu biết chuyện phải mà không làm, đến khi khởi khoản rồi nước ta được hưởng phước hòa bình, nó chẳng thẹn lăm ru!

Chữ nhơn dân trong nước ta, ai cũng đều một trí nào cả, hàng không lấy lời nói ta làm xa xuôi.

Trong dụ này nói chưa hết lời, giao cho các quan địa-phương hiểu sức sở tại nhơn dân cho vui lòng, chớ nên ép ường, việc quốc trái này khai từ 20 Octobre đến 24 Novembre thì hết hạn, để tỏ việc nghĩa vụ với Toàn-Ấu, mới thỏa ý ta, khâm thú.

KHAI-DINH tam niên cửu nguyệt sơ lục nhật.

Co-Một-viện cung lục.

LÝ TÀI DƯ LUẬN

NAM-TRUNG QUYỀN LỢI

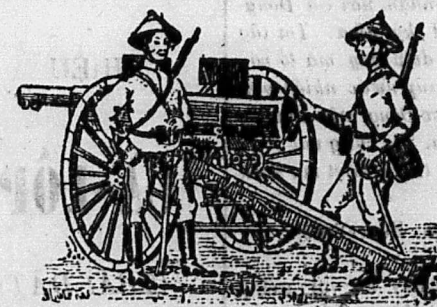
(Tiếp theo)

Tôi mới nói rằng ta lập nhà máy chắc có lãi dù xai bại, ấy cũng có duyên cớ sao đó nên tôi mới dám nói như thế. Song tôi xin đề ra khúc sau tôi sẽ chỉ luận tiếp về sự kiếm cho có tư-bồn đủ 10 triệu đồng bạc. Người Annam ta xưa nay phần nhiều không có chí cạnh-tranh trong đường thương-cổ công-nghệ, nên chưa có dạ đoàn thể. Nếu ai xướng ra mà rủ hùn vốn lập nhà máy thì phần sốt sẵn chắc là phần ít, còn phần dự dự chắc là phần đông. Trong việc công-ích quý tại lúc dân tâm dương sốt sắn. Nếu lúc ấy mà phân đồng giải đãi, hùn không đủ số, thì chắc sao phần sốt sắn cũng ngụi lán lán, rồi ngã lòng không nong nả nữa. Cái tánh giải đãi của người mình trong sự hùn hiệp cũng đáng chê. Nhưng vậy cuộc hùn hiệp lập nhà máy là cuộc trọng,

số bạc vốn rất lớn mà đồng-bang ta thì không có tư-bồn đủ mà mở ruộng, đầu có dư mà hùn được, nên sự giải đãi trong cuộc này có lẽ cũng phải chám chế.

Vả những đảng tri-bức nếu muốn giữ gìn quyền-lợi cho nước nhà, muốn mở mang nhơn-dân trong công cở, thì trước hết phải liệu phương thế nào cho đồng-bang có sẵn tư-bồn; nếu tư-bồn được chớ chớ rồi mà đồng-bang không chịu hùn hiệp thì chừng ấy phần trách mới đủ cớ. Tôi chắc nói như vậy thì những người có chí nhiệt thành về sự tiến-hóa sao cũng chầu mày mà phân đối rằng: «quảng dân tài là một đều rất khó, phải năm ba mươi năm nữa biết làm được chưa. Nay lập nhà máy tranh quyền lợi cớ mà là việc yếu hệ phải làm cho gấp gáp, nếu đợi năm ba mươi năm nữa dân giàu rồi sẽ làm thì đợi sao được, mà dân Nam-kỳ chỉ nhờ có một mối lợi cớ mà, nếu không năm được mối lợi ấy thì làm sao mà giàu được.» Nếu người có chí công-ích mà phân đối như vậy thì tôi cũng cúi đầu bái phục. Song đồng-bang hãy xét thử coi, theo nước người ta nòng công thương đã mở mang rồi thì 10 triệu đồng bạc thiệt chẳng phải

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

là nhiều. Còn trong nước ta đây mỗi tài nghiên cứu phong kình, có lẽ mở được chỗ nào thì phần nhiều về ngoại-bang hưởng. đường ấy 10 triệu đồng bạc có phải để kiếm chi đâu. Nay muốn cho đồng-bang ta có sẵn tư-bản mà hùn vào cuộc nhà máy, theo ý tôi thì chẳng cần phải đợi tới năm ba mươi năm mới kiếm được. Nếu đồng-bang thiết có lòng muốn liên lạc đoàn thể mà cạnh tranh quyền lợi thì chẳng chi hay cho bằng lập hội Nông-nghiệp tương-tử. Hội hội ấy lập rồi thì muốn tư-bản bao nhiêu cũng có

(Sau sẽ tiếp theo)

HỒ-BIỂU-CHÁNH.

Đông-bang hãy liệu lấy. Pháp-quốc thắng thì mình hưởng Tự-do. Đức-quốc thắng thì mình làm nô-lệ.

HÌ TÍN

Quan Toàn-quyền mới được giấy thép của quan Thuộc-địa bộ Thượng-thor như sau: **Chánh-phủ Đại-pháp công đồng** hôm ngày 15 Octobre 1918 và ký tên chỉ dụ định phủ thất trách-nhiệm nơi cõi Đông-dương cho ngài một kỳ nữa. Tôi lấy làm vui lòng thừa diệp này mà tỏ với ngài rằng ngài đã giúp nước nhiều việc hữu ích nơi miền Cực-Đông, nên Chánh-phủ tin cậy ngài lắm. Tôi cũng vui lòng lấy tình yêu dẫu và thành thiết mà kính lời thăm ngài.

Ký tên: Henry SIMON.

Bồn-quán hay tin này thì vui mừng vô cùng, vui là vui Mẫu-quốc rõ công quan Toàn-quyền Albert Sarraut; còn mừng là mừng cho chính-tể ta được chấp chánh lâu dài mà khai hóa cho dân-tộc ta.

N. C. M. Đ.

世界新聞

THE GIỚI TÂN VĂN

(A TRAVERS LE MONDE)

THOẠI-ĐIỀN (Suède)

Xe lửa trật đường rầy.— Có giấy thép ngày 7 Octobre 1918 báo tin rằng có một đám mưa rất lớn làm cho nước tràn, tré và bức hết một khúc đường xe lửa. Có một cái xe lửa chở bộ hành chạy một giờ đến 100 ngàn thước, không dè đường hư, cứ chạy sấn tới nên phải lật. Bình hơi lại nổ cháy tới mấy xe bộ hành ngồi. Số người ta bị vong mạng về sự xe lật này kể hơn 100 người, trong ấy con nít chừng 50 đứa. Còn người bị bệnh mà khối chết đếm gần có 60 người là khá c nữa.

CAO-LY (Corée)

Cơ cấn.— Tại Hôn-thành là kinh-dô nước Cao-ly hôm ngày 28 Août 1918 Chánh-chủ đem gạo để tại sơ đường học

đường mà bán rẻ cho dân. Dân sự ngày ấy kéo tới mua đập đều, đến một giờ chiều thì hết gạo nên phải đóng cửa trường học lại. Chừng 600 dân Cao-ly đến trẻ không có gạo mà mua nên tức giận muốn phá nhà trường. Chánh-chủ liền sai lính tuần-thành và lính Sơn-đâm đến mà ngăn cản. Dân làm dữ không dặng thì giận, vát đá liên bề hết mây cửa trường. Ba chục tên dân bị lính bắt và náo động đến 2 giờ đồng hồ mới tan.

HUÊ-KỲ (Etats-Unis)

Lời khấn khải.— Mới đây ông Taft là cựu Tổng-Thống Huê-kỳ đứng diễn thuyết tại thành Niâu-gio (New-York) người có nói rằng: « Hiện nay cái trách nhiệm của chúng ta đã thấy rõ ràng rồi. Chúng ta phải làm làm sao cho vô-lực của Đức phải tiêu tuyệt và cho nước Đức không còn tên trên danh-hoàn toàn đồ. Đã biết trách-nhiệm ấy khó thiết, mà chúng ta phải làm, dẫu cực khổ 10 năm, dẫu hao binh mảy triệu cũng đừng nao núng.

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm

tho diệu dàng

chẳng có thứ

nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES

có trừ mà thôi

東洋特事

ĐÔNG-DU'ONG THO'I SU'

(INDOCHINE : FAITS DIVERS)

NAM-KỲ

Giá lúa giá bạc

Lúa mỗi tạ 6 kilos chở tới nhà máy từ 2\$85 tới 2\$90.

Kho nhà nước	4f.25
Hãng Đông-Dương	4.25
Hongkong Shanghai	4.25
Chartered Bank	4.25
Banque Industrielle de Chine	4.25

Người Annam mua giấy Quốc-trái, ấy là tổ đầu cam mọ ân đức của Đại-Pháp.

Một cuộc vui

Hôm ngày 20 Octobre 1918 là ngày mở cuộc Quốc-trái Tại Saigon

Tại Saigon sớm mai chứa-nhứt 20 Octobre, quan quân đổ mặt, nào là (bản dân sĩ thứ, lại có các nam nữ học-sanh, lại có các sắc dân các xứ Bảo-hộ và Thuộc-địa của nhà nước Đại-Pháp như là: Annam, Khách-trú, Cao man, Chà-và, Lèo, Mối, Xá-tri v. v. mỗi nước đều có bong rạp như hình chừng cỡ, giàng ra nơi trước dinh quan Đốc-lý Thành-phố Saigon.

Tám giờ đúng, quan Toàn-quyền vừa đến, nhạc-bình liền tấu bản đại triểu. Trong giây phút nhạc dứt rồi, thì quan Toàn-quyền với các quan tùy giá xuống xe đi lỵ, đặc những học-sanh đi trước, mỗi trò đều có cầm cờ. kẻ đó thần dân sĩ thứ nối bước theo sau, hàng ngũ thứ lớp như sau này:

Trước hết một toán lính, kẻ đó 2° một đám nhạc-bình, 3° một tốp binh cầm dù các sắc cờ của các nước Liêng-Hiệp; 4° Quan Toàn-quyền cùng các quan điều dắc mây trâm học-trò, (trai có, gái có) mỗi trò đều có cầm cờ; 5° nhạc Annam, nhạc Tàu, nhạc xá-tri, nhạc ngũ-âm cao-man đủ thứ; 6° các quan Hội-viên thành phố Saigon; 7° một đạo lính bộ, 8° một đạo binh Pháo-thủ; 9° một đạo binh thợ; 10° một đạo thủy binh; 11° Kèn nhạc của [h tập Annam; 12° một giàng lữ-bộ ăn mặt theo xưa; 13° khách-trú nước nào cầm cờ theo hiệu nước này; 14° Hội nhứt-báo, hội Thương-mại, Hội máy thủy giúp việc các hãng buôn, mỗi hội đều có cờ hiệu.

Bắc từ dinh quan Đốc-lý đi dài theo đường Kinh-lập xuống tới đường d'Ormay quanh qua đường Catinat, đi dài lên kho bạc; mỗi bang mỗi hội đều có một cây cờ tam sắc làm bằng hàng lụa rất xinh, có thêu chữ vàng rằng: SOUSCRIVONS A L'EMPRUNT NATIONAL.

Khi lên đến kho bạc thì quan Toàn-quyền với Đức cha cả và các quan đều dinh bộ, đứng lại một bên đường trước cửa kho bạc mà để các quan dân các hội chờ ch khởi, coi ý người vui đẹp chẳng cùng, vì

thấy dân Đông-Dương rất tận tâm cùng Mẫu-quốc.

Ngay ấy tại Châu-thành Saigon kèn trống vang trời, dân sự hoang hồ giấp dấp, các nhà thờ chuông đổ rền tai, hai bên phố khói pháo bay bịch mát, lại thêm thướt bộ chur dinh, nhứt tiếng súng đồng vọng rền, cuộc vui này chẳng chỉ hơn được.

Tại đường Kinh-lập với đường Catinat mỗi hội đều chia nhau, mỗi chặng mỗi lập một tòa kỳ-thăng-dải, bang ngày thì cờ-xi đỏ trời, ban đêm thì đèn-dăng sáng đất. Thiên hạ đồng giấp chen chơn không lọt.

Chín giờ tôi có điều binh đến, tại đường Bonnard có hát bóng thí.

Tại nhà hát Tây có hát bộ Annam, vốn của hội Nhứt-báo Nam-kỳ chủ tịch cho các vị Chủ-bút cùng chư thứ-giá trong lục châu và máy thủy làm tuồng, bát tuồng của ông Nguyễn-viên-Kiều và ông Đặng-thúc-Liêng mới đặt ra, gọi là tuồng Pháp "Việt nhứt gia" diễn lúc:

Cao-hoàng-Đê viên chinh Tây-sơn tặc; Đông-cung Cảnh cầu viện Đại-pháp đình.

Cung cách lối lang (nam khách dữ) cũng như bát bộ thường vậy, nhưng mà cách hát có chề nhiều theo cách mới;

Thuốc hút

hiệu

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES

có trừ mà thôi

không có ó rế, nhào lộn, trộn trật, và kèn trống rùm tai như tục thường xưa nay vậy, nhờ vậy mà những kẻ khán tràng dễ nghe dễ hiểu, ai nấy thấy đẹp lòng. Những người lo thiết lập cuộc hát này là:

TỔNG-LÝ (Directeur).

Ông Nguyễn-văn-Cửa, Huyện hàm, chủ nhà in P'Union, Tổng-lý Nam-trung nhật-báo.

KIỂM-BIỆN (Commissaires)

Ông Bùi-quan-Chiêu, Nông-chánh giám-đốc;

Ông Hồ-văn-Kính, Hội-đồng Thành-phố Saigon;

Ông Nguyễn-phú-khai, Tổng-lý báo Tribune Indigène.

Ông Michel Thor, Thơ-toán nhà in Ar-din;

Ông Nguyễn-vinh-Hàng, Thơ-toán hãng Labbé;

IA-LÝ (Administrateurs)

Ông Nguyễn-thành-Phương, Nông-nghiệp chủ Traviah.

Ông Huỳnh-trí-Phú, Thương-nghiệp chủ Cholón; « Lê-văn-giải, Hội-đồng địa-hạ, Bentre.

QUẢN-BANG (Régisseurs)

Ông Đặng-thúc-Liêng, chủ-bút Đại-việt tạp chí.

« Hồ-văn-Trung, Thông-ngôn tòa bố Gia-định, Đại-việt tạp-chí Lý-tài-khoa chủ bút

CHẤP-SỰ VIÊN:

Ông Nguyễn-thê-Ngọc, Thương-nghiệp chủ Cầu-ông-lãnh.

« Trần-ngọc-Lê, Thơ-ký báo Opinion;

« Nguyễn-quí-Anh, chủ hãng Liên-thành;

« Lê-Sum, chủ-bút công-luận-báo;

« Trần-văn-chim, chủ bút Nữ-giới chung;

« Nguyễn-hữu-Hạnh, Quản-lý Phước-xương-bang;

« Lê-khiêm-nhượng, nghiệp chủ Saigon,

« Nguyễn-văn-Triều Học-sanh Mytho.

QUẢN NHẠC (Chef d'orchestre)

Ông Huỳnh-đình-Điện, Thương-nghiệp chủ Gò-công;

NHẠC-CÔNG (Musiciens)

Ông ký-Quôn, Tòa án vinblong; « Ký Hiệp, Nghiệp-chủ Saigon; « Ba Thảo, Nghiệp-chủ Mytho; « Cao-quỳnh-Cư, Thơ-ký hãng xe lửa. Và có nhiều tay tài-tử & lực tnh.

UU SANH (Acteurs)

Mấy vị làm tuồng là:

LỚP TUỒNG CHÁNH.

M. Nguyễn-văn-Hoài, Thơ-ký Tòa Tàn-đáo; làm Đức Cao-hoàng (vua Gia-long).

M. Nguyễn-viên-Kiểu, cựu hội-đồng, chủ-bút Nam-trung nhật-báo; làm Đức thầy Vê-rô (cha cả).

M. Nguyễn-chánh-Sát, Chủ-bút Nông-Cổ-Min-Đam, làm Thượng-công Lê-văn-Duyệt (Tà-quân);

M. Lê-quan-Lang, Thơ-ký sở Thương-chánh; làm Châu-văn-Tiếp (Hữu quân);

M. Ba Liêng, làm Nguyễn-văn-Thiêng (Trung-quân);

M. Tâm Thuận làm Võ-Tánh (Hậu-quân);

Cô năm làm vương-phi. Cô Ba làm Thái-vương-Phi; Một đứa nhỏ làm Đông-cung Cảnh,

LỚP ĐIỀU:

M. Hồ-văn-Trung, Thơ-ký hạt gia-định. Đại-việt tạp chí Lý-tài-khoa chủ-bút, làm Lý-trưởng;

M. Nguyễn-văn-Sỏi, Thơ-ký tại dinh quan Đốc-lý Thành-phố Saigon.

M. Nguyễn-kim-Đình chủ-bút công-luận-báo;

M. Nguyễn-viên-Kiểu, chủ bút Nam-trung nhật-báo;

M. Nguyễn-chánh-Sát, chủ-bút Nông-Cổ-Min-Đam;

Bốn vị này đều làm dàn làng, đảm tiến nạp cho Lý-trưởng để dâng cho vua.

Đúng 9 giờ Quan Toàn-quyển, lnh Phu-nhân và Tiểu-thơ Sarraut; quan Nguyễn-S ái Nam-kỳ và lnh Phu-nhân, có các quan tùy giá, có Đức cha Mossard, quan Đốc-Độc Diquet, quan Đốc-lý thành-phố cũng các quan văn võ đến coi hát.

Khi quan Toàn-quyển vừa bước chơn vào nhà hát, thì có nhạc Langsa của ông Sersot tấu bằng đại triều, dứt nhạc Langsa, thì nhạc Annam cũng nổi theo mà tiếp giá.

Tiếng nhạc vừa dứt, kẻ tiếng pháo nổ vang trời, tiếng pháo dứt rồi thì màn kéo lên, có 4 cô đào ăn mặc đẹp để ca theo lối thái bình và dâng 2 chum bông cho hai vị phu-nhân; hạ lớp này, thì Châu-văn-Tiếp ra giấp đầu, rồi hát luôn đến lớp Trường-dinh, vua cùng các quan đưa Đông-cung theo Đức-thầy xuống thuyền sang Pháp-dinh mà cầu viện.

Tới đó hạ màn để cho nhạc tài-tử đờn ca vài chập.

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ HỒNG-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng gì em mua, và phải coi chừng kẻ mà làm đồ giả.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi, không có hiệu nào sánh kịp.

Có một nhà hàng LOUIS OGLIASTRO ET Cie có trữ mà thôi.

Đờn ca vừa dứt tiếng, màn kéo lên, có năm nhò mặt lột bướm bướm ra múa một chập rồi dâng một tâm hương bằng nhung điêu có thêu chữ vàng rằng Pháp-quốc vạn tuê (Vive la France).

Hát đến hai giờ khuya mới vắng.

Nghĩ cho mấy vị chủ-bút và mấy thầy, thiết thuở nay không phải là nghề-nghiệp hát bộ; nhưng thầy lúc quốc-gia hữu sự, nên phải vì Mâu-quốc vì quê-hương đem thân ra giữa chốn hi-tràng làm trò chơi cho muôn mắt trông vào mà chẳng chút ngại ngùng, chẳng hề nhút nhát, bộ tch chừng chàng, câu hát lời tuồng cũng cách điệu, mỗi mỗi đều do theo lẽ tự-nhiên, không thái quá mà cũng không bất cập, mà các ngài cũng chẳng tị hềm những tiếng khen chê; chỉ liêu danh-giá mà tỏ tấm nhiệt-thành của dân Nam-kỳ cùng Mâu-quốc đó mà thôi.

Bởi nghĩ vậy cho nên nào quan nào dân, đêm ấy tới coi chật rạp, nhưng còn nhiều người trẻ bước chậm chơn, mua giấy không được mà vào, lấy làm ứ chí.

Hát nội đêm ấy tại nhà hát Tây Saigon, đầu tiên cửa được một ngàn ba trăm mấy chục đồng; chó chỉ mà còn rộng chỗ ngồi, tưởng thâu còn nhiều hơn bội nhĩ.

Qua đêm 21 vào hát tại nhà hát bóng Eden Chợ-lớn.

Đêm 22 hát tại rạp hát của ông hội đồng Ngân tại chợ Gò-vấp. Hát tại rạp nào thì thiên hạ đều coi chật rạp này và cũng có quan Toàn-quyển và quan Nguyễn-soái đến coi luôn.

Duy có đêm 24, hát tại rạp hát Cảnh-nam Cholón, thì thừa rạp hơn, vì tờ quảng-cáo (programme) phát trễ, cho nên ít ai biết kịp mà đi coi.

Chánh-phủ thầy nội bọn hát này, hết dạ trung thành cũng Mâu-quốc mà chịu một nhọc như vậy, nên có cho nội bọn một cái xe hơi để đưa rước các ngài đi đi về về cho tiện tiếp. Rồi đây bọn hát này sẽ đi hát khắp cùng lục tỉnh.

Sớm mai ngày 22 ló 11 giờ quan Toàn-quyển có cho mời hết nội bọn lên tại dinh ngài, cũng có quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ tại đó.

Khi vào đến dinh, thì ông Tổng-lý (bầu

gánh) Nguyễn-văn-Cửa bèn trình diện từ người cho quan Toàn-quyển và quan Nguyễn-Soái rồi ai làm vai gì lớp gì; thì ha ngài bắt tay từ người tỏ ý vui mừng và cảm ơn nội bọn chẳng nài một nhọc mà giúp Chánh-phủ trong cuộc quốc-trái lần thứ tư này cho thắng số. Ngài lại than rằng ngài rất tiếc vì công-sự buộc ràng, nên ngài không rảnh được mà theo bọn hát cho khắp cùng lục tỉnh.

Thấy lời nhân-hậu của ông Chúa-tể ta như vậy, cho nên ai nấy đều cũng động lòng.

Trong cuộc này Tê-báo chủ-bút cũng có đồng ru cộng sự, nếu nói ra thì dường như mình về bùa lấy mà leo, (hoạ-phù thân ái) bằng mà chẳng nói thì làm sao cho lục-châu rõ biết những cách cải lương về nghề hát bộ này. Bởi đó cho nên Tê-báo cũng chẳng nệ lời phi thì mà tỏ hết ra đây cho anh em lớn nhỏ nghe chơi và xin anh em hãy nghĩ cho; rất đổi là mấy vị chủ-bút và mấy thầy còn liêu danh giá hạ mình ra làm bọn xướng-nhi mà đến bồi cho Mâu-quốc thay, hưởng chi anh em còn tiếc chi mà chẳng xuất tiền-bạc ra giúp cho nhà-nước

vay phen này mà tận giết quân Đức, Áo cho rồi mà hưởng chữ Tự-do hạnh phúc. N. C. M. Đ.

Đại-Pháp-quốc đã liêu thân liêu của mà binh vực Công-lý. Chúng ta đây cũng phải vậy. Hãy mua giấy Quốc-trái đi.

Ngày mở cuộc Quốc-trái

TẠI HÀ-NỘI

Ngày mở cuộc Quốc-trái này dân sự & Hà-nội vui mừng lắm. Tối thứ bảy các nẻo đường trong Châu-thành đều đốt đèn rực rỡ. Có đèn đi cùng đường, có nhạc của các cơ binh theo thời kèn đánh trống. Dân sự đi theo chật đường.

Sớm mai ngày chúa-nhật các nhà thờ đều dực chuông và cơ pháo-thủ bắn súng. Quan Phó Toàn-quyển, quan Thông-sứ Bắc-kỳ đi với quan Lục-quân Tổng-trưởng

COGNAC O P

JULES ROBIN & Cie

Rượu Cô-Nhát

HIỆU

RÔ-BANH

Có một mình hàng

LOUIS OGLIASTRO ET Cie

có trữ mà thôi

Ấy là một thứ rượu rất điệu, rất ngon, rất quý, nội cối Đông-Dương này thiên hạ đều biết.

Muốn mua cho có rượu ngon, thì phải nài cho được cái nhãn hiệu này mà thôi.

và các quan viên chức sắc, lại kho bạc mà đóng tiền cho nhà nước vay. Lúc các quan mua giấy Quốc-trái thì nhạc cơ Lục-quân thổi kèn đánh trống tại đường Paul Bert. Thiên-hạ tưng nghe rất đông.

Tại xứ Bắc-kỳ số tiền của dân cho nhà nước vay trong ngày đầu kể hết được sáu triệu 40 muôn quan (6.400.000 francs)

TẠI HUẾ

Ngày mở cuộc Quốc-trái tại Huế có làm nhiều lễ rất trọng Quan Thống-sứ Charles đi với đức Giám-mục cùng các quan Thượng-thor và các quan viên Annam, quan lãnh-binh và quan khâm-sứ Thừa-Thiên đến kho-bạc mà mua giấy Quốc-trái. Các viên quan và Nông-nghiệp chủ Langsa cũng tựu đủ trước kho bạc. Hơn hai ngàn học-trò mỗi đứa đều cầm cờ tam sắc đi ngan qua trước mặt các quan có nhạc thổi van trời.

Đức Hoàng-đế Khải-Định ta có sai hoàng-tử là Vinh-Thuy-vương đi thay mặt mà mua giấy Quốc-trái.

Chánh phủ Việt-Nam ta có hẳn 24 tiếng súng đồng. Các nẻo đường, và các nhà đều treo cờ rựơ.

Dân sự đi xem cuộc lễ này chật đường hết.

TẠI NAMVANG

Ngày mở cuộc Quốc-trái trong Châu-thành Nam-vang dân sự rất náo nức. Các nẻo đường đều treo cờ, làm cao-dăng-lầu coi rất hực hử.

Đúng 9 giờ ban mai quan Thống-sứ Baudoin đi với các quan Thượng-thor và các quan viên chức sắc Langsa và Cao-man lại kho bạc mà mua giấy Quốc-trái. Đến 5 giờ chiều quan Thống-sứ đi với Đức-vua Sisowath lại Xã-táy. Dân sự tựu lại rất đông. Hơn 2 ngàn rưỡi học trò trong châu thành kéo nhau đi ngan qua đó mỗi đứa đều cầm cờ Tam sắc cũng là cờ của các nước Liêng-hiệp. Khi học trò đi ngan qua thì có nhạc thổi và dân sự chào mừng la ó van trời.

Khi mãn rồi quan Thống-sứ Baudoin bèn thay mặt cho quan Toàn-quyền mà cảm tạ Đức vua Sisowath về lòng trung thành

của dân Cao-Man, Đức Vua cầu chúc cho nước Bảo-hộ là nước Đại-Pháp cho mau toàn thắng.

Trong ngày đầu nội châu thành Nam-Vang số tiền dân cho vay tính hết được 1.515.474 quan.

Một mình đức vua Cao-man cho vay đến 5 trăm ngàn quan.

TẠI VIENTIANE (Lào)

Sớm mới chủa-nhựt trong châu-thành đều treo cờ hực hử, các ngả tư đường đều có làm cao-dăng-lầu. Dân sự kéo đi ngoài đường chật nức.

Đúng 9 giờ bán súng đồng và điều binh. Ba trăm học trò có nhạc thổi đi cùng các nẻo đường, mỗi trò đều cầm cờ. Mười giờ quan Thống-sứ Bose đi với các quan viên chức sắc lại Kho-bạc mà mua giấy Quốc-trái.

Trong ngày đầu nội xứ Lào cho vay được 240.000 quan. Dân sự sẵn lòng cho vay lắm. Quan Công-sứ tỉnh Xiêng-Khuoang có đánh giầy thép cho quan Toàn-quyền mà tỏ rằng: « *Chàng ai mà dài dãi. Các quan viên Langsa và bôn-thổ mỗi người đều cho nhà nước vay 3 tháng lương. Những dân bôn thổ cho vay rất đông. Chắc là cho vay nhiều hơn năm ngoài. Đại-Pháp van tuổ.* »

Nội Châu-thành Vientiane dân cho vay ngày đầu được 126.891 quan 30.

Hãy mua giấy Quốc-trái cho nhiều. Chiền-sĩ ngó chừng chúng ta lắm đả.

Rượu Cỏ-nhác VIEILLE EAU-DE-VIE DE JEAN là một thứ rượu rất có danh-tiếng hơn bốn chục năm nay.

Chanh-phu Đông-du'ng

Chánh-phủ Nam-kỳ

SỞ TẠO-TÁC

SAIGON THƯƠNG-KHAU

Sửa ván và sơn cầu

«Charner» và «Canton»

ĐÀU GIÀ

Ngày thứ năm 14 Novembre 1918, đúng 10 giờ ban mai hội Phái-viên sẽ nhóm tại phòng-văn quan Bắc-vật quân-đốc sở Tạo-tác Nam-kỳ, mà giáo giá sửa ván và sơn cầu «Charner» và «Canton» Tiến thế chưng tạm là ..... 360\$00

Tiến thế chưng thiệt là .. 2,160 quan

Những thợ chịu giá đều được gọi theo nhà giầy thép, có lấy biên lai, đến ch) quan Bắc-vật quân-đốc sở Tạo-tác Nam-kỳ tại Saigon. Nếu gọi thế ấy thì ngoài bao thợ phải để rõ ràng trong thợ nói sự chi và phải dặn không được dở r) trước khi đầu giá.

Giấy tờ thuộc về sự đầu giá này và kiểu tờ chịu giá thì để tại sở Tạo-tác, nơi sở Quân-đốc Thương-khẩu. Những người đầu giá đều được phép đến xem mỗi ngày trong mấy giờ làm việc, trừ ra ngày chủa nhựt và ngày lễ thì không được.

Saigon, le 18 Octobre 1918

Quan Bắc-vật, ký tên: Cazenave

Quê-hương đã xin ta cho vay cho nhiều; mà ta lại đợi ép rồi mới làm hay sao?

Giấy **LE NIL** là giầy tinh-anh thượng hạng

Tỉnh Thudaumôt

Lời rao đầu giá

Ngày 9 Novembre 1918 đúng 9 giờ ban mai, tại Tòa-Bô Thudaumôt sẽ mở cuộc đầu giá theo cách bao thợ có niêm dặng lãnh chịu nộp những món sau này:

I - Trong 6 tháng đầu năm 1919 :

1° Dầu lửa. { Số mua phỏng.. 1000\$00
Thế chưng tạm... 25. 00
Thế chưng thiệt.. 150. quan

2° Dầu sắn. { Số mua phỏng.. 12.00\$00
Thế chưng tạm... 30. 00
Thế chưng thiệt.. 200. quan

3° Khí đá. { Số mua phỏng.. 600\$00
Thế chưng tạm... 20. 00
Thế chưng thiệt.. 150. quan

II - Tron năm 1919 :

Chịu CƠM CHO TÔI

Số chịu phỏng chừng... 5.000\$00
Thế chưng tạm... 100.00
Thế chưng thiệt... 500 quan

Tờ giao kèo chịu lãnh những đồ trên đây thì để tại Tòa-nhứt (phòng 3) Soái-phủ Nam-kỳ tại Saigon và tại Tòa-bô Thudaumôt. Ai muốn đầu thì tới đó mà coi.

Quốc-trái lần này cho 70 quan 8 tiền lời mỗi năm là 4 quan, nghĩa là 100 quan lời mỗi năm 5 quan 6 tiền rưỡi. Lợi lắm! cho vay đi!

Đại-việt Tạp-chi

Mỗi tháng xuất bản một kỳ

Giá trọn năm..... 5\$00
Giá sáu tháng..... 3 00
Bán lẻ mỗi tập..... 0 50
Báo quán tại Longxuyen

Tỉnh Longxuyen

LỜI RAO ĐẦU GIÁ

Ngày 4 Novembre 1918, chín giờ ban mai tại Tòa Bô Longxuyen sẽ đầu giá theo cách bao thợ có niêm dặng lãnh chịu nộp những món sau này :

1° Chịu nấu cơm cho lợi ăn :

Số chịu phỏng chừng..... 6.000 \$ 00
Thế chưng tạm 125 00
Thế chưng thiệt..... 625 quan

1° Chịu nấu cơm cho binh ăn :

Số chịu phỏng chừng..... 6.000 \$ 00
Thế chưng tạm..... 150 00
Thế chưng thiệt..... 750 quan

Tờ giao kèo về sự chịu lãnh đồ trên đây thì để tại Tòa nhứt (phòng 3) soái-phủ Nam-kỳ ở Saigon và tại Tòa bô Longxuyen. Ai muốn đầu tới coi cũng được.

Chẳng cho ai vay mà chắc hơn là cho Đại-Pháp. Đừng nhúc nhích! cho vay đi!

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhứt trong cõi Đông-Du'ng, mỗi tuần lễ hát bản mới của hãng Pathé-frères làm ra tại Paris.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon trên 25 năm nay thiên hạ đều biết cả. Nhà hát bóng Casino hát nhiều lớp lạ, hay và vui lắm.

Cái máy hát cũng tốt, chơi hình tỏ rạng và không rung, coi không mỏi mắt.

Từ đây sắp tới tuần nào cũng có hát vài lớp tướng COURRIER de WASHINGTON, nhiều sự máu nhiệm hay lắm.

Minh tạ Lương-y

Tây-ninh, le 30 Septembre 1918.

Monsieur Nhị-thiên-Đường,

Kính thăm ông chủ tiệm Nhị-thiên-Đường đặng bình yên, trường thọ, bóm toàn rồi đây tôi có tiếp dặng 3 hộp Phụ-thy để kiểm phụng hườn ông gửi cho tôi. Vợ tôi dùng thuốc ấy thiệt rất thần hiệu.

Vợ tôi nay đã 41 tuổi, sanh dặng 14 đứa con, bởi thai nghén nhiều lần, nên hóa ra nhiều chứng bịnh, khí huyết kém suy, ăn không ngon, ngủ không được, bản thân xây xam mặt mày, nóng lạnh và lao lư mỗi mệ.

Nay dùng ba hộp thuốc của ông, nói trên đây, bịnh mười phần giảm bẩy còn ba. Nay tôi tạm thơ này cảm ơn ông có công báo chế thuốc hay.

Luông điệp xin ông gửi contre rembour ement cho tôi:

4 Hộp Phụ khoa kim phụng hườn..... 4\$00
3 Gói Nhi khoa cặng cơ tán... 1\$00
Tôi rất cảm ơn ông.

Nay kính.

Adresse : NGUYỄN-THÀNH-HUÂN
Interprète au Tribunal
TAYNINH

Tài sản của Mâu-Quốc-ta đến 350 ngàn triệu quan, mình cho vay khỏi sợ mất tiền.

Uà ngộ quá hé!

Tại đường Amiral Courbet, số nhà 88, có tiệm mua bán giầy cầm-dô và có bán vàng gỗ, vàng huỳnh, vàng dẫu, cũng có bán bàn ghế, bàn cây cầm-lai, đồ làm trên Lái-thiết, thiết đồ nhà này bán trau đối tốt và thấy muốn ngó, nên xin mấy bà, mấy cô, và mấy ông, nên đi ngan tiệm khi trời chiều gió mát, nên đi ngan tiệm ghé đó xem chơi, món chi vừa ý nên mua mà dùng còn hơn là đồ của khách-trú mau hư mau cũ mà lại mắc hơn đồ mình, xin đồng-bang xét kỹ.

AI-QUỐC CA

Trái xem,
 Năm châu thế giới thông đồng,
 Langsa một đấng anh hùng,
 Đam hòa-bình rải cùng vạn bang,
 Trọng yêu công-lý rõ ràng,
 Bình nhơn-quyến mới ra trường huyết quang.
 Sắt rèn nên gao,
 Gánh vát cho dân-đoàn.
 Cuộc chiến tranh,
 Bốn năm dư lửa binh khói giặc,
 Xương gùn tro tàn,
 Nhơn vật cả tiêu hao!
 Thăm biết đường bao!
 Chúng ta nay phải khuyên nhau,
 Ráng rút gì làm sao,
 Đáp ơn thầy đến nghĩa chũ,
 Sáu kỹ rồi công dạy dỗ,
 Nhờ tay Chánh-phủ mở mang Nam-kỳ.
 Hội, Quốc-trái đương thì,
 Trên xướng dưới tùy,
 Mới trọn nghi đồng tâm,
 Nơi thị-đình chốn sơn-lâm,
 Xúm xich nhau kẻ trăm người chực,
 Đậu vốn muôn nhà,
 Mua cái lối tương lai,
 Chung thì đừng sai.
 Suy ra, cả thầy thế giang,
 Chẳng những là Mẫu-han,
 Việc tranh thương ai cũng thế,
 Bảo tự cường trừ ngoại chế,
 M. Ớn vinh Quốc-thê,
 Phải mưu nhơn-quân,
 Nay Đứ-tặc lấy lòng,
 Bình cách tưng bừng,
 Đề ngó chừng đặng sao,
 Đam tư bốn giúp cung đao,
 Sốt sắng cho tam quân tảo thiệp,
 Công tở, danh thầy,
 Khen ngợi cả năm châu,
 Tiếng đề ngàn thu,
 Cúi xin, xin với chư tôn,
 Rảnh bồi lòng khi đêm hôm,
 Thương giùm quốc hồn,
 Tài chưa tỏ óc đã khôn,
 Đương bồi huỳnh hôn,

Sống thác theo chơn người,
 Bao nhiêu cái phương-châm,
 Cờ đồng hào ước ao,
 Trông cây về ngày sau,
 Nơi người cầm quyền,
 Lo đặng việc xúm đông tay,
 Nên rừng nhiều cây,
 Tạo nhân chẳng lúc này. —
 Dám khuyên,
 Đồng bang ai này vui lòng,
 Ngán năm một hội tao phùng,
 Bảo quốc àn trong cơn yếu dựng
 Cũng là dịp may,
 Mấy tháng dư Pháp-quân thẳng tịện,
 Chung rựu-khải hoàn,
 Sẻ thầy trước viên-môn,
 Lựa phải hôn chôn. —
 Ôi! Hỡi bớ Ngô nhơn,
 Đều tôn hao xin đừng nài...
 Làm sao, quốc gia rõ mặt trung thành.
 Cái thịnh gia,
 Của người Việt-Nam.
 NGUYỄN-THÀNH-PHƯƠNG, soạn.

Lời rao

Kính rao cho Lục-châu có bác được hay.
 Ngày 26 tháng 8 Annam năm này tôi có
 giao 563 \$ 00 cho tên Tống-văn-Ơn kêu
 là Bảy Tư làm chauffeur coi xe hơi cho tôi.
 Được sai nó đi Saigon mua đồ làm nghề
 theo việc sửa xe. Nhưng mà nó lấy bạc
 bỏ trốn mất. Tôi có làm tờ có trình quan
 Biện-ly đủ phép, nay tôi xin rao cho có
 bác hay, nếu ai biết tên Tống-văn-Ơn kêu
 là Bảy Tư làm nghề chauffeur xe hơi ở
 chỗ nào, thì trình cùng quan tuần phòng
 hoặc là hương chức bắt nó, rồi đánh
 giầy phép cho tôi hay, tôi đền bắt thì
 tôi sẽ chịu 30 \$ 00 công khó cho người
 điếm chỉ.
 Nếu tôi cáo gian cho nó thì tội ấy về
 tôi.
 Nay kính rao,
 M. LÊ-HỒNG-CƠN.
 Hội-đồng địa hạt Cai-tàu-thượng.
 SADEC

Vài lời cảm tạ

Bổn-quán rất cảm tạ lòng tình của chư quý-ông kể tên sau này đã có lòng cố
 cật góp mớng-đa đóng tiền mua Báo trọn năm. Vậy từ đây mỗi kỳ, hề vị nào có
 lòng hào-hiệp mà gửi bạc đến thì Bổn-quán sẽ đăng báo liên cho liệt-vị hay, khỏi
 phải gửi biên-lai cho nhẹ bớt một phần tồn-phí, và liệt-vị cũng khỏi phải công gín
 iữ nhọc lòng, lại cũng nhờ được ngày tháng mua Báo của mình, rất nên đăng tiện.

TÀNH-TỰ	CHỖ Ở	SỐ BẠC đóng rồi	NGÀY MUA	NGÀY MANG
Ông Đội Cãi	Bàclieu	5\$00	22 Mars 1918	22 Mars 1919
id. Trần-duy-Thanh.	Chez M. Quon Bienhoa	5.00	1er Août 1918	1er Août 1919
id. Hồ-quang-Sao...	Hội-đồng Sadec	5.00	1er Septembre 1918	1er Septembre 1919
id. Trương-v-Chánh.	An-thời Beatre	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Phan-mậu-Tuất..	Vinhlong	3.00	1er Juillet 1918	1er Janvier 1919
id. Quách-vinh-Hưng	Bàclieu	5.00	1er Février 1918	1er Février 1919
id. Lê-vân-Khú....	Bària	5.00	1er Octobre 1918	1er Octobre 1919
Cô Trần-kim-Chi...	Chaudoc	5.00	id	id
Ông La-từ-Ấu.....	Hatién	5.00	id	id
id. Ng-thành-Diêu..	Hatién	5.00	1er Mars 1918	1er Mars 1919
id. Võ-vân-Nhiên..	Hón-quần	5.00	1er Avril 1918	1er Avril 1919
id. Đoàn-vân-Thôn.	Dian	5.00	1re Février 1918	1er Février 1919

Ký giữ Lê-Sum TỨC-HẠ NHÀ GIÁM

Hôm 5 Octobre rớt đây tôi nhơn mắt
 về Chaudoc mà dự nhòm với hội Nông-
 nghiệp. Đền khi tôi trở lại Saigon, xem
 Công-luận-báo số 170 thầy Túc-hạ có
 có biện luận nhiều đều quai xảo trở
 trêu, nên tôi phải làm bài này hồi đáp
 cho Túc-hạ mà tôi đã cây Công-luận-
 báo ân hành; song đã hơn 10 ngày rồi
 mà chẳng thấy động tĩnh chi, nên nay thế
 bất đắc dĩ tôi phải đem vào Tờ-báo cho
 Túc-hạ làm tường và xin miêng chấp
 cho tôi về sự trẻ ấy.

Nghĩ vì chúng ta sanh nhâm buổi này
 li buổi cạnh tranh thế-giới; mà nhà soạn
 báo lẽ phải tìm những sự thiệt-hành
 thiệt-nghiệm mà luận đăm, hầu có mở
 mang ít nhiều cho chúng-tộc; chứ
 chẳng nên lấy sự vô hình vô chất là sự
 số mạng vận thời trêu bẹo ra làm cho
 quốc-dân mê tin thần-quyến mà chậm trễ
 bước đường tân hóa.

Bởi thầy Túc-hạ đem việc vận thời số
 mạng mà luận vào trong tờ Công-luận số
 159, nên tôi mới nghị luận một bài
 trong tờ Nông-cổ số 79 mà biện bác với
 Túc-hạ và phá sự mê tín cho trẻ đàng
 em, tôi cũng có ý trông cho Túc-hạ
 lấy lý-tưởng hay mà phản đối lại cho rõ
 trắng đen, cho ra trái phải. Nhưng trong
 bài ấy tôi cũng chẳng hề dùng lời bất
 nhã mà bị bại Túc-hạ bao giờ.

Không dè Túc-hạ lại chấp mẽ không
 đăm lý-tưởng ra tranh biện với tôi
 mà phụ ích cho đời, lại dùng lời
 thô lỗ mà phản đối với tôi, cho nên
 tôi nghĩ không ích chi mà phải nhọc
 công luận nữa, làm cho mít dạ kháu-
 quan. Nhưng thấy Túc-hạ hay cường từ
 đoạt lý, không xem trước nhâm sau,
 nên tôi phải nói cho cạn lẽ.

Chỉ như câu tôi hỏi: Túc-hạ xưa rày
 đi đầu vắn mặt, nay thấy đây mới hay có
 hữu vẫn còn mạnh giỏi, ấy là câu: Túc-
 hạ biệt lai vô dạng? Chớ có nặng nề chi,
 hay là lỗ mắng chi mà Túc-hạ lại nê
 chấp mà gọi rằng lời rửa mặt? Còn như

câu tôi nói: Túc-hạ thiệt lều thì
 thời, mà Túc-hạ gọi rằng tôi nói bất
 nhã. Còn như câu Túc-hạ nhiếc người,
 nói này nói xam, ấy là lời tao-nhả của
 Túc-hạ đã có thói quen hay dùng như
 vậy đó chẳng?

Đại phạm những đấng trước thờ lập
 ngôn, thì phải dùng những từ nghiêm
 nghĩa chánh mà tranh-bện với nhau,
 như: Túc-hạ luận cổ vận tuổi số mạng,
 tôi luận không số mạng vận tuổi, kể có
 người không, ai noi theo kỹ-kiểu này mà
 tranh biện với nhau cho đến tội đến
 cùng, cho ra cái tư-tưởng mới, cho rõ
 cái ý-kiến hay mà phụ ích cho đồ g-bang.
 Có đâu trong bài nghị luận của Túc-
 hạ nơi tờ Công-luận số 159 đó, chẳng
 có một câu nào mà Túc-hạ tranh biện về
 4 chữ số mạng vận tuổi nữa, cứ để nơi
 xiêng nói quảng nhiều lời bất nhã.

Bởi đó cho nên có Trần-thị-Miêu vì
 thầy sự bất bình, lên cổ mới trần tỏ với
 Túc-hạ một đôi lời mà diêm hóa cho Túc-
 hạ đó mà thôi, Túc-hạ lại diêm ngay chi
 mà không rõ câu: Xuất kỳ ngôn bất thiện,
 tức thiên lý chi ngoại ngữ chi.

Túc-hạ lại hỏi: Phạm những Lương
 y, dùng thuốc có nhiều bực, thầy tôi là
 Lộc-giáo-Giáo, Sâm, Nhung, Quế v. v.
 Thì dè dùng với người cao lượng phú
 quý, Còn thì hèn như là: Phòng-phong,

khuong-huot, thảo-quá, cang-cuong v. v.
 thì dè mà dùng với bực bản hàng lẽ hoát;
 phạm này phạm độ cao thấp mà dùng, thì
 phạm với người cũng vậy. Như nghị
 luận với người phong-lưu tao-nhả mới
 đem lời nói phong-lưu tao-nhả ra mà
 dùng; còn nói chuyện bá láp bá xam với
 phạm-phu tục-tứ, thì phải lấy lời
 thô lỗ cộc cằn ra mà nói. Túc-hạ đã
 biết chẳng như vậy rồi, sao còn trách tôi?
 Bởi nghĩ như lời Túc-hạ mới dạy đây, cho
 nên tôi phải đề dành những Lộc-giáo-giáo,
 Sâm, Nhung và Quế mà đãi khách cao-
 lương cùng những trang phong-nhả. Còn
 những phòng-phong, khuong-huot kinh-
 giới cang-cuong thì tôi để cho có Trần-
 thị-Miêu đem ra dặng dùng mà cứu kẻ
 căm điết, gây khờ rồi đó, chớ có là chi
 mà Túc-hạ phùng trách.

Túc-hạ lại hỏi tôi có thấy ai từng đem
 đồ mỹ-vị trân cam mà cho loài-cầm-thú
 ăn hao giờ hay không? Bởi nghĩ như Túc-
 hạ vậy, cho nên bao nhiêu đồ mỹ-vị trân
 cam, tôi đều trân trọng, cất kính có nơi!
 còn những đồ tinh chiên uê xú, thì tôi
 cũng để cho có Trần-thị-Miêu đem ra mà
 cho cầm thú ăn đã bộn rồi đó, Túc-hạ
 chẳng cần chi phải nhọc công từ giáo.

Chỉ như cái việc một bọm râu mây bị
 đờn-bà cười bởi đánh đập tại Nam-
 hùng-phát đó thì Túc-hạ này mới có

Tôi cũng vì ham vui mà mang lay bịnh độc rất hiểm nghèo, nay
 tôi nghe đồn tại tiệm Nhị-thiên-Đường ở Chợ-ớn có một thứ thuốc
 Sưu-độc linh-được hay lắm; nên tôi phải ráng lều hơi đèn đó mua
 mà uống cho mau lành bịnh, chớ biệt sự hay giờ.

Trần-thị-Miêu đến tại Nam-hồng-phát rồi hỏi cô thì rõ; chứ việc ấy không cang cấp chi tới tôi mà tôi dám biết.

Túc-hạ lại cô ý đàm việc có tàu đánh lộn với tôi lúc nọ ra mà biếm nhẽ, lại nói rằng nó đánh đập tôi vẫn khản rách áo bầm mình bầm mẩy. Túc-hạ tưởng vậy là đủ mà nhục tôi sao?

Túc-hạ là đường đường nam tử, có muốn nói chi thì cứ lời thiệt mà phân trần, lại học chi những thói tiêu-nhân mà nói láo cho thái quá, làm cho tôi dửng dưng sinh mà chêt yêu đi giờ! Lúc ấy cũng có năm ba bạn đồng-nghiệp thấy đều đồng thầy đồng nghe; phải cui một mình Túc-hạ với tôi hay sao mà nói xàm cho quá lẽ đi vậy chẳng biết nỗi với lương-tâm sao?

Và lại sự rũi ro ấy cũng chẳng phải việc của tôi làm sai mà Túc-hạ nhạo cười. Túc-hạ hãy hỏi lại lương-tâm của Túc-hạ thử coi?

Phàm con người ở đời mà biết ái chuộng, ái oán, biết thương người đồng loại, ấy mới phải đạo làm người cho. Túc-hạ hãy nghĩ đó mà coi, *Thổ tử hồ bì, vật thương kỳ loại*. Rất đời là cầm thú còn biết thương nhau thay, huống chi mình là phận làm người, mà thấy hoạn nạn thì lánh xa, ai lo cuo phận này, rồi lại còn nhạo bêu ngạo cười nhau thì có hơn chi loài cầm thú.

Lúc nọ nhơn đi một tàu với nhau, bởi tôi thấy lão cô ngan ngược đánh đập bộ hành thái quá, oán tôi không nở điem nhiên mà để cho người khi quá hiệp cô, nên phải dùng lời điệu ngọt mà phân giải khuyên can; chẳng ngờ là gặp kẻ bạo tàn, không kiên dè công-lý mà đánh cang đến tôi, bởi vậy lúc ấy quan tòa đã lấy lệ công bình mà xử phạt lão cô ấy 8 ngày tù treo và một trăm quan tiền phạt, vậy thì cũng chẳng phải nhục chi cho tôi cái phận làm người.

Túc-hạ hãy nghĩ lấy đó mà coi, Túc-hạ là người, tôi đây cũng là người; Rất đời là tôi thấy những người hành-lộ bị hiềm trợ nguy nên phải liên lụy đến mình; Ấy là phận sự làm người, hề thầy nghĩa

thì làm, dầu gì cũng phải chịu, cho trọn cái phận làm người. Huống chi tôi đây với Túc-hạ, vẫn là tình đồng-nghiệp với nhau, trong cơn nguy hiểm như vậy mà Túc-hạ đành lòng ôm đầu chuộc mà chạy đống, phải ai tại này; để cho M. Figli là người Tây mà biết bắt bớ, chen ra gánh vát cho tôi, sao Túc-hạ không hổ với lương-tâm, lại còn dám ra mà nhạo bêu.

Tôi xin nhắc một tích xưa cho Túc-hạ tự tỉnh. Xưa có hai người, vẫn là anh em bạn thiết với nhau, một người tên Giáp, một người tên Ất; cả hai rủ nhau vào rừng ngạ cảnh mà chơi. Rủi gặp một con gấu ở tro g góc rừng hăm hăm đi tới, Giáp oân kinh, không kể bạn hữu của mình, trèo tuộc lên cây nà lánh nạn, bỏ Ất bơ vơ không màng kể tới. Tội nghiệp cho tên Ất trong tình bạn hoạn, không thể theo Giáp cho kịp, túng phải nằm ngay dưới đất mà gĩa chết. Con gấu đi tới hít hửi một hồi, tưởng là chết thiệt, nên bỏ đó mà đi. Giáp ở trên ngọn cây, xem thấy con gấu đi đã xa rồi, liền tuộc xuống xưng xăng lại chỗ Ất nằm mà hỏi ngạo rằng: Hối này tôi ở trên cây tôi thấy con gấu nó kể tại mà nói nhỏ với anh chuyện chi vậy, anh có nhớ không, thuật lại nghe chơi. Ất liền thông dong hồi đáp lại rằng, « Ờ; nó có nói chi lạ đâu anh, nó dựng tôi như vậy: Từ rày sắp lên, anh có làm bạn thì phải lựa những người nào mà biết xử sự, biết trọng niềm bằng-hữu, hề là quá thất trọng qui, hoạn nạn tương cứu, thì anh sẽ làm bạn; còn những bọn hễ có rượu thịt thì anh em, còn có hoạn nạn thì mạnh ai kìm đường mà chạy, ấy là bọn tiêu-nhân, chẳng có lương-tâm, không khác chi cầm thú, thì anh đừng có chơi với nó nữa.

Ấy đó, lấy chuyện này mà sánh với chuyện chúng ta đi tàu lúc nọ, thì cũng đủ mà làm gương cho loài bất-nghĩa rồi, Túc-hạ còn nhắc đến mà làm chi cho buồn lòng người thờ-giả.

Ấy là lời tỉnh thế chằm qui (khuay), chúng ta cũng nên lấy đó làm nêu, xin Túc-hạ mượn hể chấp trách.

Nguyễn-Công-Sát

Dông-Du'ong Tong-Thông

TOÀN-QUYỀN PHỮ

NAM-KY SOAI PHỮ

PHÒNG-VĂN QUAN NGUYỄN-SOAI

THƠ 4947 HIỆU

Quan quyền Nguyễn-soái Nam-kỳ kỹ thơ vu Chánh-chủ hội Báo-chương Saigon nhân khản.

Trình cùng quan Chánh-chủ Hội.

Văn ta đã hồn-thần dự xem mấy đám hát-bộ tại Châu-thành Saigon, Cholon Giadinh, của hội Báo-chương thiết-lập đặng dùng điệp mà giảng-dụ về cuộc cho Nhà-nước vay đang thời, thì ta lấy làm hân-hạnh vì cách thiết-lập ấy cực vẹn và xướng ca đều thích chí nhơn-dân hân-quốc.

Ta xin cậy ngài tỏ lại với các vị Hội-viên Báo-chương và mây thi-ly đã giúp giúp cho Hội lại đứng rạp hát bay, đáng khen rằng quan Toàn-quyền với ta đồng đẹp lòng vì cuộc xướng ca của hội thiết-lập đặng thành công.

Kính tặng.

Ký tên: MASPÉRO.

Có một chỗ cho vay khởi cần bảo kiết, ấy là cho Nhà-nước vay.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tuồng JUDEX đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có. Hát tuồng mới nhiều lớp hay lắm. Liệt-vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đặng rõ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon để sửa các thứ máy như là: đồng-hỗ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt vân vân. Có khác các thứ con dấu đồng và mũ thụng đủ kiểu, chạm mỗ bia đá cẩm thạch vân vân....

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure, thứ nhất là các thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thơ cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt tẻ. Xin Chư-tôn chiếu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinois.

LÊ-TIÊN-CHỨC

87, Rue Catinat - Saigon.

Cho vay đi! Mọi người đều phải tùy sức mà chung cùng bảo thủ nước nhà.

TRƯỜNG

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

Trường này rộng rãi sạch-sẻ, mây vị giáo-sư dạy dỗ cũng siêng năng kĩ-lưỡng, chỗ ăn chỗ nằm của học-trò cũng có người chăm nom săn sóc tử tế. Nhất là đồ ăn của học-trò lại càng sạch-sẻ qui-trọng vô cùng.

Lục-châu chư quân-tử có con có cháu cũng nên đem đến đó mà cho nó học, chắc sao liệt-vị cũng được vui lòng, khỏi lo sợ nghi ngại đều chi cả.

TUÝ KIỂU GIẢI NGHĨA

(Tiếp)

Quản-gia (1) có một mụ nào, Thầy người thầy nết, ra vào mà thương.

Khi trà chén, khi thuốc thang, (2) Giúp lời phương tiện, mở đàng hiệu-sinh.

Đay rằng: « may rủi đã đành, « Liều bố (3) mình già lấy mình cho hay.

« Cưng là oan nghiệp chi đây, « Sa cơ mới đến thế này, chẳng nhưng.

« Ở đây tai vách mạch rừng, (4) « Thầy ai quen thuộc (5) cũng đừng nhìn chi.

« Kèo khi sấm sét bất kỳ, « Con ông cha (6) kêu gì được chi.

Nàng càng giọt ngọc như chan, Nổi lòng lương những bàn hoàn niệm tày;

« Phong-trần (7) kiếp đã chịu đầy. « Làm than lại có thứ này bằng hai!

« Phận sao bạc chàng vừa thôi! (8) « Kháng - kháng buộc mãi lầy người hồng nhan!

« Đã đành tức trái tiền-quan, (9) « Cưng liêu ngọc nát hoa tàn mà chi!

Những là nương náu qua thì. Tiều-thơ phải buổi mới về ninh-gia!

Mẹ con trò chuyện lán-la, Phu-nhơn lại dạy nàng ra dạy lời:

Trong nhà mẹ Hoan-thơ có một mụ quan-gia, may Kiêu, thấy nét na Kiêu ra vào mà thương.

Nên khi thì cho chén trà, khi thì cho thang thuốc.

Kiểm lời phương tiện mà giúp cho Kiêu lại mở đường hiếu-sanh cho Kiêu.

Lại dạy rằng: « phận liêu bố giữ lấy phận mình cho hay thì xong.

Nàng cũng là oan-gia nghiệp báo chi đây.

Bởi sa cơ rồi, mới đến thế này chẳng nhưng.

Nàng ôi! vách thì có tai, rừng thì có mạch,

Vậy nếu nàng có thấy ai là người cũ cũng chẳng nên nhìn mà chi.

Tôi e cho sấm sét bất kỳ,

Phận nàng nhỏ nhen như con ong con kiến, không kêu gì được oạn đầu!

Kiểu nghệ mụ quan-gia dạy mây lời liến sa giọt ngọc như chan.

Động đến nổi lòng, luồn những bàn hoàn niệm tày đó.

Ôi thôi!! Kiếp phong trần (cực khổ) tôi chịu đã đầy rồi, Có dè đâu, làm than lại có thứ này bằng hai như vậy!

Cái thân phận làm sao mà bạc chàng vừa thôi!

Cứ khản khản theo mà buộc mãi lầy người hồng nhan như thế!

Thôi! tôi cũng đành phận tức trái tiền-quan chi trước đây.

Nên tôi cũng liêu ngọc nát hoa tàn rồi có kẻ chi!

Kiểu nghệ càng rói, mới nương náu cho qua thì ngày.

NGHĨA XUÔI

Đây nói trong nhà mẹ Hoàn-thơ là Phu-nhơn có một cụ Quán-gia, ra vào thấy nết na Kiều mà thương. Nên nhiều khi cho Kiều chén trà chén thuốc, lại kiểm lời phương tiện nói với Phu-nhơn mà mở đường hiếu-sanh cho Kiều. Lại dạy Kiều rằng : « Con người sự may rủi đã đành rồi thôi ! Cái phận liễu, bỏ mình giữ lấy phận mình cho xong thì hay hơn ! tôi nghĩ cũng là oan-gia nghiệp báo của nàng chi đây, nên sa cơ mới đến thế này chẳng nhưng, lại ở đây vách thì có tai ; rừng thì có mạch ; vậy nên nàng có thấy ai là người cứu, cũng chẳng nên nhìn mà làm chi nghề. Chớ rồi khi sấm sét bất kỳ, thì phận nàng như con ong con kiến không có thể kêu gọi được oan đa. Nàng Kiều nghe cụ Quán-gia dạy mấy lời, thì hai hàng giọt ngọc như chan, nên nghĩ đến nỗi lòng mà luồn những bàn hoàn niếm tay. Ôi !! Phong trần (cực khổ) kiếp tôi chịu đã đầy rồi, không dè đâu, làm than lại có kiếp này bằng hai thế ! chẳng biết làm sao, phận tôi mà bạc chẳng vừa thôi, cứ khư khư theo mà bước mãi rồi người hồng nhan như thế. Thôi ! Tôi cũng đành là cái tiến-oan tức-trái, nên cũng liều ngọc nát hoa tan cho rồi, không kể chi nữa ! Kiều than thở và cũng nghĩ rồi, nên cũng nướng nấu cho qua ngày giờ, thình lình đầu nhâm buổi Tiều-thơ về viếng mẹ, mẹ con mới lần-la mà trò chuyện cùng nhau, Phu-nhơn mới kêu Kiều ra mà dạy lời kia, lời nọ.

ĐIỀN TÍCH

- (1) Quán-gia: người cai quản trong nhà.
- (2) Khi trà chén là : Khi cho chén trà. khi thuốc thang là : Khi hốt cho thang thuốc.
- (3) Liễu bỏ là : Phận con gái yếu ớt như cây liễu như cỏ bở: Là cây lát.
- (4) Tai vách mạch rừng. Là: Rừng có mạch, vách có tai.
- (5) quen thuộc là: Thúc-Sanh, lời cụ quán-gia dạy Kiều về thầy Thúc-Sanh không nên nhìn e mang hại.
- (6) Con ong cái kiến là : Con ong con kiến; chữ cái cũng như chữ con, Tục thường nói, con cái.

(7) Phong trần nghĩa là : gió bụi, cực khổ.
 (8) Bạc chàng vừa thơi. Tinh-Sĩ có câu thơ Tỳ-hầu phu nhơn như vậy: Sắc mỹ phần thành khí, phận bạc hà khả lương. Nghĩa là: Sắc đẹp trở ra đồ bỏ, còn cái đẹp bạc phận không lường được.
 (9) Túc trái tiến oan là : nợ củ cái oan trước.
 (Sau sẽ tiếp theo)
 TRƯƠNG-MINH-BIỆN

Bốn phận người có tiền thì giúp cho Nhà-nước vay, cũng như bốn phận người đi lính thì hết lòng chiến thắng vậy.

«OMÉGA»

Là một thứ đồng-hớ trái quít khéo tốt thượng hạng và qui báu vô song.
 MỘT MINH HẰNG
 L. CAFFORT
 ở tại đường Catinat - Saigon
 có bán mà thôi.

CHÂU PHÁCH SANH CƠ TẮNG

Thuốc Châu-phách-sanh cơ-tắng này chuyên trị về ngoại-khoa; những ghê độc lở loét lâu ngày mà không lành phải dùng thuốc nước trừ độc của tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯƠNG mà rửa, rồi xức thuốc tắng này vào nơi mấy chỗ đau thì thấy hiệu nghiệm liền.
 Giá mỗi ve là... 0\$20
 Tại tiệm Nhị-Thiên-Đương có bán.

DENTIFRICES
 THUỐC ĐÁNH RĂNG
 Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông của các cha BÉNÉDICTINS DE SOULAC LAM RA
 Thuốc Bénédicins de Soulac (thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột, hay là xà-bông) là một thứ thuốc dưỡng răng, thần-hiệu rất hợp với miệng người. Thuốc này làm cho răng được trắng trong, làm cho nướu tinh-khiết diệt cả loại vi-trùng sâu răng.
 Hãy dùng một thứ thuốc Bénédicins là thuốc không độc thối, đừng dùng mà thuốc khác có độc được.
 Thuốc Bénédicins của người Lang-sơ chế ra mà các nước đều ưa dùng.
 Cho Nhà-nước vay ấy là giúp cho Quê-hương mà có lợi đó.

Nam-trung Nhứt-báo
 Mỗi tuần xuất bản một kỳ
 Giá trọn năm..... 5 \$00
 Giá sáu tháng..... 3 \$00
 Bán lẻ mỗi số..... 0 \$10
 Báo quán tại đường Catinat, số 187, Saigon

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
 đường Luro môn bãi 99 và 101.
 (Đài-hộ) Saigon
 TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu qui khách đặng rỏ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là : Xe mui, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tỳ bền tây chờ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bát kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chướng đạp hai tiếng, bình để thấp đèn khít đá theo xe, son xe. — và sửa xe.

Cúi xin qui khách có dịp đến Đai-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp lại, thì tôi rất cảm ơn hạ cô. Còn chư qui khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm món chi cùng giá cũ tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bánh cao-su giá-tỳ, đồ bát kê da tây nơi tiệm Thái-Bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tinh-lầu số 84 đường d'Espagne.
 TRẦN-VĂN-HIỆP cảm khái

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khắc đủ kiểu con dấu đồng và mù thung. Có chạm mộ bia đá cẩm thạch để mã. Tôi có in đủ kiểu trong catalogue (mục lục) để cho qui-vị lựa kiểu mà dùng. Xin chư tôn chiểu cô tôi rất cảm ơn.
 Nay kính.

LỜI RAO

BỘN NHẠC LANGSA SAIGON

Ông SERSOT, là thầy đờn có danh tiếng có lập một bộn nhạc Langsa 25 người, đủ các thứ kèn, cho những người Annam học hơn sáu năm nay, để lập ra một dàn nhạc theo cách thức người Pháp (Marches, Pas Redoublés, Polkas, Mazurkas, Valses, Ouvertures, Fantaisies, Airs Nationaux và Marches funébres) cũng như các bộn bên phương tây.

Đã hơn ba năm nay, bộn này có dự nhiều đám tiệc, lễ khánh-tân, rước các quan Langsa cũng chơi nhiều chỗ do hội người Langsa, Annam; tại Bón-kèn đường Kinh-lập, các nhà hát Tây Saigon, và Lục-tinh đều nghe được, lại các nhật-báo Langsa cũng đều tặng khen.

Vậy trong Lục-châu, qui ông qui bà, như có điệp chi, hoặc nghinh hôn, tang chế, ăn lễ tân quan, nên viết thư cho ông SERSOT, mà thương nghị; giá cả dành rành, tùy theo xa gần, ông sẽ tính giá nhẹ; trước là đến giúp cuộc vui theo kiem thời, và làm cho đẹp lòng qui ông qui bà chẳng nề tốn của mà xem thầy con nhà Annam càng ngày càng tân bộ.

Monsieur SERSOT,
 Chef de l'Harmonie Indigène,
 N° 55, Rue Richard SAIGON

Xe hơi bán rẻ

Tôi có bán hai cái xe hơi một cái lớn, một cái nhỏ. — Cái xe hơi lớn hiệu BERLIET 4 cyl. 12 H.P. 5 chỗ ngồi — Không nức không bẻ. Moteur Magnéto Bosch tốt lắm; và mui cũng còn tốt. Như vị nào muốn mua làm xe đưa đồ hay là đi chơi cũng tiện, ít tốn essence. Trừ ra về ruộc củ mà thôi định giá 1.000\$.
 2° Automobile GLADIATOR 1 cyl. 8 H.P. ba chỗ ngồi, máy còn tốt lắm, Magnéto Bosch, còn tốt hết thấy; như vị nào có muốn mua đi làm công việc buôn bán thì tiện lắm, hay là đem xuống làm tàu hơi càng tiện hơn nữa, đèn đủ hết theo của nó giá 350\$. Như vị nào có muốn mua xin đến tại nhà tôi thương nghị cùng tôi.

ĐỖ-NGỌC-SỐ
 Garage Automobile
 ACLIEU.

Pháp-Việt khách lâu (HOTEL DE FRANCE)

Phòng vi sạch-sẻ rộng rãi mát mẻ vô cùng, bởi bạn lệ lán, hồ đầu có đó. Lục-châu chư quân-tử có đi xin ghé nghỉ ngơi, chắc sao chư quân-tử cũng được vui lòng toại chí.

大攝相影樓
 KEN-CHAN-LAU
 TIỆM CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH NHỎ RA LỚN
 Số nhà 236, đường Thủy-bình
 CHOLON

Tiệm tôi nghiên-cứu cách chụp hình, cũng đã lâu năm, mới khai trương được ít tháng nay, có nhiều tay thợ lấy hình rất khéo thượng hạng. Và lại những vật liệu, như giấy, nước thuốc, đều là đồ thượng phẩm mua của các cửa hàng có danh tiếng bên Thái-tây gửi lại.

Xin chư qui khách muốn lấy chơn dung tốt, làm của đầu tích để đời, mời dời gót ngọc đến tiệm tôi, có sẵn đủ y-phục, và đồ trang sức nam nữ, bày biện phong-quan. Lại có nhiều tấm ảnh vẽ, nước non, cây cỏ, lâu đài rất lạ mắt. Nhà tiếp khách, chia riêng bên nam bên nữ, mà giá thiệt như rẻ. Chư-vị vui lòng quang-cổ chúng tôi hết sức hoan-nghinh.

GIÁ TIỀN

Cách thức hình.....	9x12	13x18	18x24	24x30
Giấy citrate láng hai tấm dán trên giấy bời.....	1\$20	2\$00	4\$00	7\$00
Thêm mỗi tấm.....	0 25	0 50	0 75	1 25
Giấy gélatine bromure hai tấm dán trên giấy bời.....	1 50	2 60	5 00	8 50
Thêm mỗi tấm.....	0 40	0 80	1 25	2 00
Chuồn miêng kiền.....	0 20	0 30	0 50	0 75
Cho nước thuốc màu....	0 25	0 50	0 70	1 00

Như ai muốn kêu đi chụp chỗ nào xa hơn thì phải chịu tiền hành phí.

LÀM HÌNH NHỎ RA LỚN

Giấy gélatine bromure....	30x50:	8\$00
" " " " " "	50x70:	15 00
" " " " " "	70x1=00:	25 00
" " " " " "	75x1=50:	50 00

CÁN KIẾP.— Phải trả trước phần nửa tiền đặc cộc.

GIÁ HÌNH CHỤP VỎ CARTES POSTALES
 12 tấm..... 4\$00 || 6 tấm..... 2\$50

Tư-lý-nhơn LÊ-HUY-NAM phí 10
 露波南輝黎人理司

TRIỀU - CƯƠNG
TRỒNG RĂNG VÀ THAY CON MẮT
Theo cách Langsa
188, ruelles Marins - Cholon.

Nay đời văn minh; phàm con người thì có ngũ quan là thính giác, thị giác, khứu giác, xúc giác, và vị giác. Nếu một trong các quan này bị hỏng, thì đời sống của người đó sẽ gặp nhiều khó khăn. Vì vậy, việc bảo vệ và điều trị các bệnh về mắt và răng là điều cần thiết. Ông Triều Cương chuyên về các bệnh này, với phương pháp hiện đại và hiệu quả.

Tôi đã đi ngoài quốc học với mấy ông danh tiếng bên Âu-châu về sự trồng răng khéo léo làm thiệt là không ai bì kịp, chẳng phải tôi dám khoe tài với chư vị, như cao su và răng của tôi làm thiệt là khéo lắm, chẳng hề thỉnh thoảng hư hỏng. Còn lấy vàng làm răng hay là bít răng coi sáng đẹp ngộ quá, đời nay có nhiều người dùng. Tôi cũng đứng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền. Tôi cũng có làm con mắt bằng chai cho mấy người một con mắt. Chư vị như muốn trồng, và sửa, bít xin đến tiệm tôi nghị định tôi sẽ tính giá rẻ cho và làm cho thiệt khéo chẳng sai.

Triều-Cương cần khâ;

Cho chư khán quan hay

Tiệm HOA-CHƠN-DUNG có danh tiếng của M. Nguyễn-Đức-Nhuận ở ngang gare xe lửa Giadinh, nay đã dọn ra Đát-hộ, kế bên rạp hát bóng CASINO DE DA-KAO (Đát-hộ), đường Luro, môn bài số 107.

Vậy kể từ ngày 25 Septembre trở đi, khán quan có gửi thư, hoặc gửi hình đến về thì xin để bao như vậy:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
N° 107, Boulevard Luro, Dakao
SAIGON

Tiệm Hiệp-Thành
TẠI MYTHO

Kính cùng chư quân-tử trong tỉnh Mytho và các tỉnh lân cận được hay, nay tôi mới lập ra một tiệm, lấy hiệu là « Hiệp-Thành » tại chợ Mytho, để làm Đại-lý cho hiệu Liên-Thành Chợ-lớn mà bán các thứ nước mắm Phan-thiết thiệt ngon, và tiệm tôi cũng đại-lý cho hai tiệm nước Lái-thiếu của ông Nguyễn-lông-Thao và ông Nguyễn-hiệp-Hòa mà bán đủ thứ bàn, tủ, ghế, dĩa, băng cây danh mộc như: gỗ, trắc và cẩm-lai vân vân. Nước mắm đã ngon, mà ghế bàn cũng khéo. Lục-châu đều nghe tiếng đã lâu. Cái xin chư ông lấy lòng có cặp, đến giúp bạn đồng bang, thì tôi thăm cảm chẳng cùng.

Mytho, Hiệp-Thành
Chủ-nhơn, T. KHAN-QUYÊN Cẩn khêu

Chư-vị cần dùng các thứ con dấu xin đặt nơi tiệm tôi, cách làm để kỹ càng mà giá lại nhẹ. Có Catalogue các thứ con dấu mới in xong năm 1918, xin liệt vị gửi thư cho hôn tiệm thì hôn tiệm sẽ gửi đi liền để liệt vị lựa kiểu nào mà dùng.

T. KHAN-QUYÊN
Cẩn khêu

TRẠI THỢ MỘC MICHEL
Nguyễn-hiệp-Hòa

Tại chợ Lái-Thiếu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là:
Bàn ăn mặc-đá dài, có cần 2 kiểu. — Bàn ăn mặc-đá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiểu. — Bàn tròn 4 trụ mặc-đá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-gỗ. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lau 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiểu. — Váng một chơn tiện, văng ghế hai, và văng ba. Tủ thờ, cần 3 kiểu; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau); Trụ kiềm (colonne) ghế lầu-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiểu, ghế Băng nguyệt, bàn viết 5 kiểu, văng một băng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiềm thời, băng cây trắc, cẩm lai, gỗ, teau là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chùng dọn trong nhà, thì xin gửi thư, hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiếu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

CHỦ TRẠI MỘC.
cẩn khêu.

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách được hay: Nhà ngử hiệu DƯƠNG-HOÀ-VINH-PHÁT, ở đường AMIRAL COURDET, môn bài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thi ân một chuyến tui sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiển kính sĩ là thể nào.

ANTOINE BÀU, đồn kính,
N° 53, Amiral Courbet.

Bijouterie Saigonnaise
TIỆM
Minh-thành-Hòa
BÁN ĐỒ NỮ TRANG
33, Rue Schroeder. — Saigon

Kính lời cho lục-châu chư quí-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiềm-thời, rất nên xinh đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 33. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình (Rue des Marins) số 184 tục danh là bán chấu-múi, nên tôi thường hiểu ý quí-bà quí-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàng và huế-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quí-bà chiểu cố cho người đồng-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lục-châu hiệp hung, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-LẠO dit BẮY-KHOA

PHNOM-PENH-BAZAR
TRƯỜNG-XUÂN

BÁN SỈ	BÁN LẺ
Nước áo bánh-tô, ôc-xa-ch, kiểu đẹp, N° 902/8 — mỗi hộp 12 nước.....	0\$36
Nước áo bánh-tô, ôc-xa-ch, kiểu đẹp, N° 902/6 — thứ nhỏ 12 nước.....	0 25
Nước áo sơ-mi (chemise) xuy vàng, mỗi bộ 5 nút — 12 bộ.....	2 40
Lược chải tóc cúp — 12 cái.....	2 50
Bông-hạt, đầu lông, kiểu dễ hình, hình có khướn; chung đèn, xe hơi, xe ngựa nhiều thứ, mỗi hộp 12 cái khác nhau (trẻ chơi).....	0 90
Cartes postales giặc Âu-châu, mỗi trăm.....	2 50
Khăn bàn lông dệt bông hoa hoa, 0,67 x 1,45, 12 cái.....	10\$00
Giấy viết thư, mỗi hộp 50 tờ, 50 bao dôi có màu — « Toile Superfine » 12 hộp.....	9\$85
— « Cosette » 12 hộp.....	9 80
— « Idylle » 12 hộp.....	8 55
Bao thư vàng thứ thường một ngàn cái.....	3 00
Bàn chải răng, 12 cái.....	1 30
Gửi contre remboursement, Ai mua từ 10\$60 trở lên phải gửi trước đợt cọc 1\$00, ngoại trừ mỗi hàng cđ.	

Le Directeur Gérant:
LÝ-NỮ-Đ
35-26 Quai Piquet, Phnom-Penh.

ĐÀO-MỸ-THANH

ở đường d'Espagny, số 33, Saigon
TIỆM KHẮC CON DẤU
BĂNG ĐỒNG VÀ CAO-SU

CHẠM BĂNG ĐỒNG, BĂNG ĐÁ CẨM THẠCH

Kính cùng chư quí-vị đặng tường; tôi có lập tiệm khắc con dấu đồng, chàm băng đồng, băng đá cẩm thạch, và các thứ con dấu có ngày tháng, có số, dấu chữ (Timbre sec), tôi cũng làm được con dấu Xi-kén. Như chư quí-vị muốn dùng thứ nào thì tôi làm được theo ý muốn và giá rẻ, như chư quí-vị muốn dùng catalogue, xin viết thư cho tôi, tôi vui lòng gửi đến.

CÁO BẠCH

Kính trình quí-vị đặng rõ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon để sửa các thứ máy: Như là: đồng-hồ, xe máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, v.v. Có khác các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chàm gỗ đá cẩm thạch, vân vân....

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure, thứ nhất là các thứ manchons.

Quí-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách lãnh hóa giao ngân, Contre Remboursement) quí-vị muốn mua món gì ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì chúng tôi cũng sẵn lòng lo giúp. Xin Chư-tôn chiểu cố chúng tôi hết lòng cảm ơn.

Au bonheur des Tonkinots
LÊ-TIẾN-CHỨC
87, Rue Catinat - Saigon.

東 DAI-ĐÔNG 大

49-51, Rue Duperré, 49-51

SAIGON

Chụp hình đủ kiểu, tốt lắm!

Trông-rang và bịch-răng

GIÁ RẺ LẮM!!

法新牙國醫美

TIỆM TRỒNG RĂNG

THEO KIỂU HUỆ-KY

Nº 195, rue des Marins - Cholon.

M. Chan-Kuan-Minh 曾君

Mme Quan-Dai 女君

Nay chúng ta sanh nhâm đời Văn-minh phải cải cụ hoá tân; thứ nhứt răng trong miệng minh, nếu hư rụng một 2 cái, chẳng những là khó coi lắm, mà lại làm cho cực miệng khi ăn uống. Nếu rụng đâu trồng lại đó, cưa sũa cho bằng thẳng thì coi mới đẹp, và ăn uống tự nhiên khỏi cực lòng mà lại nói nói cười cười thêm có duyên nữa.

Nguyên tiệm của 2 vợ chồng tôi trồng răng đây có thứ tự như đờn ông con trai thì tôi ra công làm, còn phần đờn bà con gái thì cô vợ tôi làm chẳng phải xua hó như nơi khác. Tiệm tôi trồng răng đây, thật là theo kiểu thức Huệ-ký, như răng trắng răng đen, đủ các thứ màu, và bích răng hoặc vàng Tây hoặc vàng Annam v. v.

Sũa răng không hề làm đau nhưt chi hết, mà cách làm nhưt thầy đều chắc chắn hẳn hoi. Vậy xin chú qui-ông qui-bà khi vào có cần dùng về việc trồng răng, bích răng hoặc cưa sũa lại cho bằng thẳng, thì xin chịu khó đời gót ngọc đến tiệm tôi một chuyến mới rõ là công tôi làm thiệt đáng tiền.

Nay kính.

QUYNH-MỸ

NGUYEN-NGOC-CU'

50 20, đường Amiral-Courbet

(CHỢ BẾN THÁNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, làm, cám, trà-hột, trà-tán, thuốc hút cùng các vật dụng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tít tít. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay à muốn dùng cơm tháng cũng được. Lại có chỗ nghỉ ngơi thông thái xin chú ông chú chơi một phen thì sẽ rõ.

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, Rue de Canton. - Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ông Lương-y Vi-Tê-Sanh chế ra.

Suru - Độc - Linh - Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hễ mang lấy nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giông bệnh rất thảm, rất độc, cho nhân-quần xa-hạt. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những ảnh-hùng hào-kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dựng nhiều cái mới tề mà nghiệm ra, vì có nhiều thấy trị bệnh Hoa-liêu hay dùng những vị Bá-dậu-sương mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đả g xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa được, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chớ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xô như vậy mà xô ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thân đặng sao? Bất quá là rúc cái nhiệt độ nó đương hành mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chớ nói lạnh chỗ độc ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ-ý, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y dựng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không ngứa không xô lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dần vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiên, hay là nơi thờ mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sức diện-mạo sáng láng, tinh-thần khoẻ khoắn.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-là lở loét,
- Đau bệnh hột-xoài,
- Huyết khô huyết độc,
- Ghê độc lấy lưa,
- Hạch nơi chỗ độc,
- Bán thân bất toại,
- Dương-mai mọc mụt,
- Ung thư nhọt ghê,
- Lát voi lát đóng tiền,
- Vô danh thủng độc,
- Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hột, uống mỗi lần ba hột sau khi ăn cơm trưa và tối, phải thêm mỗi ngày một lần và phải cứ để ăn chua, để sống sít.

Mỗi hộp thuốc nước và thuốc hột, giá là..... 8 \$ 00

VUA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÀNG MOTTET VÀ CÔNG-TY

BLANC và HAUFF

Đường Catinat, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

EAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

Le champagne des eaux de table

WITH WHISKY, BRANDY, WINES, LIQUOR

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condensed

Vàng sữa béo lén

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

THƠ

Thiện ác hữu báo

Thơ này đặt theo điệu lục-bác, văn cả, xuôi miệng dễ đọc dễ ngâm, sự tích cũng hay, báo ứng rất nhiệm mầu, đáng để mà làm gương cho hậu thế. Liệu vì cũng nên mua để cho em trẻ nó ngâm mà chơi, trường cũng là hữu ích.

Giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 10

Tại nhà in l'Union của Ông Nguyễn-văn-Châu, số 157, đường Catinat có bán.

Lời rao

Kính cáo cùng chư qui ông và qui thầy đặng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1er d'Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 49. Xin qui ông và qui thầy nhâm lúc nhân du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Nguyễn-văn-Mít

49, rue d'Ormay, 49 - SAIGON

DẦU XỎ

Cửa nhà thuốc

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton, à Cholon

Thứ dầu xỏ này của bôn-đường hết lòng nghiên cứu mà chế ra, rất nên thuận lương sạch sẽ, những người nóng nảy rong mình, hoặc ban trái độc địa, hoặc nóng cảm nhứt đầu, hoi miệng, ăn không đặng tiêu, đường đại tiện huất bón.

Hễ dùng thứ dầu này mà xỏ thì thấy hiệu nghiệm luôn:

Cách dùng:

Sớm mai để bụng đói, trộn nó với nước cà-phê mà uống.

Người lớn mỗi lần uống 1 ve.

Con nít 2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh, 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.

Giá mỗi ve..... 0 \$ 20

Thuốc bột để chà răng

Cửa nhà thuốc

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton, à Cholon

Phàm người ở đời, răng là một vật rất quý rất cần dùng hơn hết, nếu chẳng biết lưu ý mà giữ gìn, thường thấy có nhiều người chưa bao lâu tuổi mà răng đã rụng hết, cho nên phải có thứ bột để chà răng là đồ rất cần kíp.

Bởi nghĩ vậy, cho nên bôn-đường chẳng nề nhọc nhằn, gia tâm nghiên cứu mà chế luyện ra một thứ bột tốt, đã làm cho uơm miệng mà giết được sâu. Nếu dùng nó mà súc miệng chà răng cho thường mỗi ngày, thì răng đã sọc mà lại bòn chắc lâu dài, khỏi lo đau nhứt chi cả.

Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 30